

Rozliczenie Podatkowe w Polsce za rok 2023

Poradnik dla obywateli Ukrainy Pracownicy

Luty 2024

Poradnik przygotowany przez ekspertów Vialto Partners w Polsce

Spis treści

O Vialto Partners

Słownik

Część 1.

Aspekty międzynarodowe

Rezydencja podatkowa osób fizycznych w Polsce

Opodatkowanie dochodów z pracy w świetle polsko-ukraińskiej konwencji w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu

Unikanie podwójnego opodatkowania

Część 2.

Rozliczenie dochodów z polskiej umowy o pracę

Przychody wykazywane na formularzu PIT-11

Koszty uzyskania przychodów – praca najemna

Szczególne zasady ustalania kosztów uzyskania przychodów

– prawa autorskie, umowa zlecenia, umowa o dzieło, członkowie zarządów itp.

Zeznanie roczne

Część 3.

Rozliczenie dochodów z zagranicznej umowy o pracę

Rozliczenia miesięczne

Zeznanie roczne

Część 4:

Wspólne rozliczenia i zwolnienia podatkowe

Rozliczenie wspólnie z małżonkiem

Rozliczenie wspólnie z dzieckiem

Ulga dla rodzin 4+

Ulga dla młodych

Ulga dla pracujących seniorów

Część 5: Tabela

Wybrane odliczenia od dochodu w zeznaniu rocznym

Składki ZUS

Ulga na Internet

Ulga termomodernizacyjna

Ulga rehabilitacyjna

Darowizny

Ulga na IKZE

Część 6.

Obliczenie podatku

Skala podatkowa
Kwota zmniejszająca podatek
Danina solidarnościowa

Część 7.

Popularne odliczenia od podatku w zeznaniu rocznym

Ulga na dzieci

Część 8.

Zwrot podatku, dopłata podatku

Terminy i zasady zwrotu podatku i dopłaty podatku
Odsetki za zwłokę
1,5% podatku na organizację pożytku publicznego

Część 9:

Formularze i terminy

Terminy złożenia zeznania podatkowego
Wybrane deklaracje podatkowe i załączniki
Platforma Twój e-PIT
Identyfikator podatkowy
Mikrorachunek podatkowy
Właściwość urzędu skarbowego oraz adres zamieszkania na zeznaniu podatkowym

Część 10.

Przykładowe kalkulacje rozliczenia podatkowego za 2023 r.

O Vialto Partners

Vialto Partners to globalna firma zatrudniająca ponad 7 tysięcy osób na całym świecie (łącznie w ponad 50 krajach). W Polsce Vialto Partners zatrudnia obecnie ponad 1 000 osób w biurach w Warszawie, Katowicach i Opolu.

Mamy ponad dwudziestopięcioletnie doświadczenie w działalności doradczej na rynku polskim. Na co dzień wspieramy naszych klientów w obszarze podatku dochodowego od osób fizycznych i ubezpieczeń społecznych oraz zajmujemy się legalizacją pracy i pobytu cudzoziemców w Polsce.

Nasza znajomość międzynarodowych i krajowych regulacji oraz bogate doświadczenie zapewnia klientom kompleksowy zestaw usług najwyższej jakości. Eksperci Vialto Partners w Polsce co roku wspierają kilka tysięcy podatników, pomagając im w przygotowaniu polskich rozliczeń podatkowych, skupiając się na prawidłowym ujęciu i rozliczeniu uzyskiwanych przychodów (dochodów), jak również przysługujących naszym klientom ulgach i odliczeniach od podatku.

Autorzy poradnika:

Jadwiga Chorążka
Partner | Doradca Podatkowy

Joanna Narkiewicz-Tarłowska
Dyrektor | Doradca Podatkowy

Grzegorz Ogórek
Dyrektor

Słownik

Umowa - Konwencja między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzona w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r.

Ustawa o PIT - polska ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26 lipca 1991 r.

Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym - polska ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne z 20 listopada 1998 r.

Część 1.

Rezydencja podatkowa osób fizycznych w Polsce

Ustalenie statusu rezydencji podatkowej ma kluczowe znaczenie dla wskazania, czy:

1. dany podatnik w ogóle **musi płacić podatki w Polsce?**

a jeśli tak, to

2. **od jakich dochodów** powinien płacić podatki w Polsce?

Zasadniczo, rezydent podatkowy w Polsce ma obowiązek zadeklarować i opodatkować w Polsce całość uzyskiwanych przez siebie dochodów (niezależnie np. od tego, czy uzyskał je w Polsce czy poza jej granicami). Natomiast osoba, która nie jest rezydentem podatkowym Polski, będzie miała taki obowiązek wyłącznie w odniesieniu do dochodów pochodzących z polskich źródeł (np. w odniesieniu do dochodów z pracy wykonywanej w Polsce).

Zatem polski rezydent podatkowy, jeśli uzyskał w danym roku jakiekolwiek dochody, będzie musiał je zadeklarować i odpowiednio opodatkować w Polsce. Natomiast ten podatnik, który statusu polskiego rezydenta podatkowego nie posiada, nie zawsze musi płacić podatki w Polsce – w tym przypadku znaczenie będzie miało źródło jego dochodów i tak np. jeśli w danym roku uzyska wyłącznie dochody z zagranicznych źródeł, nie będzie musiał się w Polsce rozliczać.

Ustawa o PIT (w art. 3 ust. 1a) przewiduje, że rezydentem podatkowym, czyli osobą mającą w Polsce miejsce zamieszkania dla celów podatkowych, jest osoba, która:

1. posiada na terytorium Polski **centrum interesów osobistych** lub **centrum interesów gospodarczych** (ośrodek interesów życiowych) lub
2. przebywa na terytorium Polski **dłużej niż 183 dni** w danym roku podatkowym.

Spełnienie już jednego z wyżej wymienionych warunków, co do zasady, wystarcza, aby dana osoba została uznana za polskiego rezydenta podatkowego w rozumieniu lokalnego prawa.

Centrum interesów osobistych związane jest z miejscem, gdzie podatnik utrzymuje bliskie więzi osobiste, takie jak rodzinne, towarzyskie, kulturalne, sportowe lub polityczne. W praktyce, kluczowym kryterium dla organów podatkowych jest często miejsce pobytu współmałżonka, partnera lub małoletnich dzieci. Przyjazd do Polski z rodziną będzie w praktyce prawie zawsze prowadził do uznania, że dany podatnik posiada w Polsce miejsca zamieszkania. Z kolei, wyjazd z rodziną za granicę może skutkować przeniesieniem centrum interesów osobistych do innego kraju (ale już np. samo prowadzenie działalności za granicą przy pozostawieniu rodziny w Polsce zazwyczaj prowadzi do uznania, że ośrodek interesów osobistych takiej osoby pozostaje w Polsce). Dla osób żyjących samodzielnie ważne jest uwzględnienie, w którym kraju utrzymywane jest samodzielne gospodarstwo domowe, a także, w którym kraju podatnik uczestniczy w życiu społecznym, kulturalnym lub politycznym.

Centrum interesów gospodarczych to miejsce, z którym podatnik ma najistotniejsze związki ekonomiczne, zwłaszcza dotyczące dochodów i inwestycji.

Kryterium związane z **pobytem na terytorium Polski przez co najmniej 183 dni** jest spełnione, gdy osoba przebywa w Polsce przez więcej niż 183 dni w danym roku kalendarzowym. W przypadku krótszego pobytu, kryterium to nie jest spełnione, a ocena rezydencji opiera się na sprawdzeniu, czy podatnik ma centrum interesów życiowych w Polsce. Przy tym kryterium uwzględniamy każdy dzień pobytu na terytorium Polski, nawet jeśli jest to krótki okres.

Trzeba pamiętać również o możliwości zmiany rezydencji podatkowej w trakcie roku podatkowego - w takiej sytuacji podatnik rozlicza się w Polsce jako osoba o nieograniczonym obowiązku podatkowym do dnia przeniesienia miejsca zamieszkania za granicę, po czym zmienia status rezydencji podatkowej, a jego opodatkowanie obejmuje tylko dochody uzyskane w Polsce.

Dodatkowo, zgodnie z wyjątkowym postanowieniem dotyczącym obywateli Ukrainy szukających schronienia w Polsce z powodu wojny w Ukrainie, na podstawie deklaracji danej osoby w zakresie posiadania centrum (osobistych i ekonomicznych) interesów w Polsce, może ona zostać rezydentem podatkowym w Polsce.

Przy ustalaniu rezydencji podatkowej należy również uwzględnić fakt, że Polska podpisała z Ukrainą Umowę - a dokładnie Konwencję między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzoną w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r., a przepisy Ustawy o PIT przewidują, że **ustalenie rezydencji podatkowej powinno się odbywać również z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania**.

W tym kontekście do osób, które spełniają warunki dotyczące rezydencji podatkowej w Polsce, a mają jednocześnie miejsce zamieszkania w Ukrainie, zastosowanie znajdą tzw. reguły kolizyjne, które określa art. 4 Umowy. W świetle art. 4 ust. 2 Umowy, jeżeli dana osoba ma miejsce zamieszkania na podstawie wewnętrznego ustawodawstwa zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie, to ostatecznie jej status rezydencji podatkowej będzie określony według następujących zasad:

1. osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania; jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek jej interesów życiowych);
2. jeżeli nie można ustalić, w którym państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, w którym zwykle przebywa;
3. jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to będzie ona uważana za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, którego jest obywatelem;
4. a jeżeli jest ona obywatelem obu państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, to właściwe władze rozstrzygną kwestię jej ostatecznego państwa rezydencji podatkowej w drodze wzajemnego porozumienia.

Opodatkowanie w Polsce dochodów z pracy w świetle Umowy

Zgodnie z postanowieniami Umowy, dochody z pracy podlegają opodatkowaniu w kraju, w którym praca jest wykonywana.

Co do zasady, opodatkowanie dochodów z umowy o pracę w Polsce wystąpi w każdym przypadku, w którym obywatel Ukrainy nawiąże stosunek pracy ze spółką posiadającą siedzibę w Polsce.

Ale w przypadku, w którym **rezydenci podatkowi Ukrainy** przebywają w Polsce tymczasowo (np. gdy są w stanie pracować zdalnie dla swojego ukraińskiego pracodawcy), na podstawie postanowień Umowy może mieć miejsce zastosowanie zwolnienia z opodatkowania w Polsce.

Kluczowe warunki tego zwolnienia są następujące:

1. ograniczony czas fizycznego pobytu w Polsce, który nie powinien przekraczać łącznie 183 dni w danym roku kalendarzowym, oraz
2. brak ponoszenia kosztów wynagrodzenia ukraińskiego przez polską jednostkę będącą pracodawcą ekonomicznym oraz
3. brak alokacji tych kosztów do stałego miejsca prowadzenia działalności, które ukraińska firma mogła utworzyć w Polsce (tzw. "zakład podatkowy").

Jeśli powyższe warunki nie są spełnione (tj. obecność w Polsce trwa dłużej niż 183 dni lub istnieje obciążenie kosztami wynagrodzenia dla polskiej jednostki jako pracodawcy ekonomicznego lub koszty są alokowane do stałego miejsca prowadzenia działalności w Polsce), pojawią się zarówno miesięczne, jak i roczne zobowiązania podatkowe do uregulowania w Polsce.

Pracownik będzie zobowiązany do samodzielnego obliczania i opłacania miesięcznych zaliczek podatkowych na rzecz polskich organów podatkowych w wysokości 12% lub 32%. Oprócz miesięcznych płatności podatkowych, pracownik będzie zobowiązany do złożenia corocznej deklaracji podatkowej w Polsce do 30 kwietnia roku następnego (według progresywnych stawek podatkowych do 32%). W niektórych przypadkach może również być wymagane uiszczenie dodatkowego 4% podatku solidarnościowego.

Jeżeli można stwierdzić, że okoliczności pobytu pracowników w Polsce spełniają kryteria umożliwiające uznanie ich za **rezydentów podatkowych Polski**, zarówno zgodnie z polskim prawem krajowym, jak i na podstawie Umowy, to ich dochody otrzymywane z tytułu ukraińskiej umowy o pracę będą każdorazowo podlegać opodatkowaniu w Polsce. Podobnie jak w przypadku wskazanym powyżej, tak również w tym scenariuszu pracownicy samodzielnie muszą rozliczyć dla celów podatkowych w Polsce dochody z ukraińskiej umowy o pracę.

Warto zauważyć, że rezydenci podatkowi w Polsce z reguły podlegają opodatkowaniu w Polsce od pierwszego dnia pobytu w Polsce, co oznacza, że ukraińskie dochody wynikające z ukraińskich umów o pracę związane z pracą wykonywaną w Polsce podlegają polskiemu opodatkowaniu od początku pobytu w Polsce.

Zatem w zależności od statusu rezydencji, dochody z pracy wykonywanej w Polsce w ramach ukraińskich umów o pracę podlegają opodatkowaniu w Polsce:

1. od pierwszego dnia (w przypadku bycia rezydentem podatkowym Polski)
2. po upływie 183 dni w przypadku niebędącego rezydentem podatkowym Polski (pod pewnymi warunkami).

Osoby fizyczne są osobiście zobowiązane do deklarowania i opłacania miesięcznych zaliczek podatkowych polskim organom podatkowym (brak obowiązku raportowania dla firm ukraińskich w zakresie polskich zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych). W tym przypadku nie wprowadzono żadnych specjalnych ulg podatkowych dla ukraińskich pracowników. Są również zobowiązane do złożenia corocznej deklaracji podatkowej w Polsce (niezależnie od tego, czy są rezydentami Polski czy nie).

Unikanie podwójnego opodatkowania

Umowa przewiduje adekwatne mechanizmy dotyczące unikania podwójnego opodatkowania, dzięki którym podatnik ma możliwość uniknąć podwójnego opodatkowania uzyskanych przez siebie dochodów (raz - za granicą, tj. w państwie źródła, a drugi raz - w Polsce, w państwie rezydencji podatkowej).

W przypadku opodatkowania części dochodów polskiego rezydenta podatkowego na terytorium Ukrainy podatnik ma prawo do zastosowania jednej z dwóch metod unikania podwójnego opodatkowania, tj. w przypadku Umowy - metody wyłączenia z progresją.

Metoda wyłączenia z progresją polega na tym, że dochód osiągnięty za granicą nie jest wliczany do podstawy opodatkowania w Polsce. Niemniej jednak, jego wysokość wpływa na ustalenie stawki podatku od pozostałych dochodów, które są objęte opodatkowaniem według skali podatkowej.

Przykład

W roku 2023 podatnik uzyskał 100 000 zł przychodu w Polsce i 50 000 zł przychodu opodatkowanego w Ukrainie. Przychód ukraiński może zostać zwolniony z polskiego opodatkowania. Jak wyliczyć zobowiązanie roczne podatnika w Polsce?

Rozwiązanie

Wyliczenie wykonujemy w 3 następujących krokach:

1. *wyliczamy, jaki podatek zapłaciłby podatnik, gdyby całość przychodu (tj. 150 000 zł) podlegała opodatkowaniu w Polsce*
$$((120\,000\text{ zł} * 12\%) - 3\,600\text{ zł}) + ((150\,000\text{ zł} - 120\,000\text{ zł}) * 32\%) = 10\,800\text{ zł} + 9\,600\text{ zł} = 20\,400\text{ zł}$$
2. *obliczamy efektywną stawkę podatkową*
$$20\,400\text{ zł} / 150\,000\text{ zł} = 13,60\%$$
3. *stosując efektywną stawkę podatkową, ustalamy polskie zobowiązanie podatkowe należne od przychodu podlegającego opodatkowaniu w Polsce*
$$100\,000\text{ zł} * 13,60\% = 13\,600\text{ zł}$$

Część 2.

Rozliczenie dochodów z polskiej umowy o pracę

Przychody wykazywane na formularzu PIT-11

Formularz PIT-11 jest informacją podatkową zawierającą informacje o przychodach, dochodach, dochodach zwolnionych, zaliczkach na podatek dochodowy oraz składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pobrane przez płatnika za 2023 r. Płatnikiem, który przekazuje podatnikowi informację PIT-11 jest zazwyczaj pracodawca / zleceniodawca.

Płatnik jest zobowiązany do sporządzenia tego formularza za 2023 r. i złożenia go w urzędzie skarbowym do końca stycznia 2024 r., następnie przekazuje go podatnikowi najpóźniej do końca lutego 2024 r. PIT-11 stanowi podstawę do przygotowania rocznego zeznania podatkowego przez podatnika.

Podatnik może otrzymać PIT-11 od swojego pracodawcy zarówno w formie tradycyjnej (papierowej), jak i elektronicznej. Dodatkowym źródłem dostępnym dla podatnika, w którym formularz PIT-11 jest dostępny, jest platforma Twój e-PIT. Co do zasady od połowy lutego następnego roku podatkowego na platformie Twój e-PIT powinny być widoczne informacje zawarte we wszystkich formularzach PIT-11 danego podatnika za poprzedni rok podatkowy, a urząd skarbowy automatycznie wygeneruje projekt zeznania podatkowego na ich podstawie.

W formularzu PIT-11, zasadniczo zawiera się dochody opodatkowane zgodnie ze skalą podatkową, od których płatnik był zobowiązany potrącić i odprowadzić zaliczki na podatek PIT, a także składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Zwykle to jest dochód za pracę (przy czym należy pamiętać, że PIT-11 nie zawiera informacji o dochodach za pracę wypłacanych przez podmiot zagraniczny) i dochód z umowy zlecenia, jak również dochody z tzw. innych źródeł przychodu.

Podatnicy, którzy otrzymali formularz PIT-11, powinni na jego podstawie wypełnić deklarację roczną PIT-37 albo PIT-36. Warto zwrócić uwagę, że PIT-36 jest zwykle składany jeśli oprócz PIT-11 podatnicy otrzymali jakieś inne dochody (np. dochody z zagranicy, innych źródeł).

Przychody, koszty uzyskania przychodów, dochody, zaliczki oraz składki z PIT-11 należy przenieść do odpowiednich rubryk (o tożsamych nazwach) w PIT-36 lub PIT-37, przy zachowaniu stosownych limitów.

Czasami pracodawcy przygotowując formularz PIT-11 nie posiadają pełnej informacji dotyczącej dochodów zwolnionych lub przysługujących podatnikowi kosztów podatkowych (np. pracownik ma wyższe koszty niż przedstawiono w formularzu). W takiej sytuacji pracownik powinien uwzględnić rzeczywiste kwoty kosztów w deklaracji rocznej. Jednak w każdym przypadku wystąpienia różnicy pomiędzy PIT-11, a zeznaniem podatkowym należy liczyć się z możliwością przeprowadzenia przez urząd skarbowy kontroli deklaracji podatkowej z powodu niezgodności informacji PIT-11 z formularzem zeznania podatkowego. W takiej sytuacji warto zawczasu przygotować właściwą dokumentację wyjaśniającą faktyczny stan rzeczy przed urzędem skarbowym.

Informacja PIT-11 zawiera pozycje przychodów, kosztów, które mają podobną terminologię wykorzystywaną w formularzach PIT-37 i PIT-36. Z tym że w formularzach za 2023 r. nieznacznie ją uproszczono w stosunku do PIT-11.

POLTAX

POLA JASNE WYPEŁNIA SKŁADAJĄCY, POLA CIEMNE WYPEŁNIA URZĄD. WYPEŁNIAĆ DUŻYMI, DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLOREM.
Składanie w wersji elektronicznej: www.podatki.gov.pl

E. DOCHODY PODATNIKA, POBRANE ZALICZKI ORAZ POBRANE SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE (część tę wypełniają składający będący płatnikami)							
Źródła przychodów	Przychód ¹³⁾		Koszty uzyskania przychodów ¹⁴⁾	Dochód (b-c)		Dochód zwolniony od podatku ¹³⁾	Zaliczka pobrana przez płatnika ¹⁵⁾
	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł
a	b	c	d	e	f		
1. Należności ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, wypłacone przez zakład pracy oraz płatników, o których mowa w art. 42e ust. 1 ustawy, z wyjątkiem należności wykazanych w wierszu 2 albo 3 ¹⁶⁾	29.	30.	31.	32.	33.		
W poz. 34 należy wykazać przychody, do których zastosowano odliczenie kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy.	34.	35.					

Formularz PIT-11 został rozszerzony, szczególnie w obszarze dotyczącym przychodów, które korzystają z zerowej stawki PIT do limitu 85 528 zł. W tym formularzu szczególnie wskazuje się na dochody objęte zwolnieniem od opodatkowania, ale także na te, które przekraczają limit zwolnienia i podlegają opodatkowaniu według stawek PIT.

Na przykładzie PIT-37, do poz. 52 przychody są odpowiednio przepisywane z poz. 29 formularza PIT-11.

E.1. Dochody/straty podatnika

Źródła przychodów	Przychód		Koszty uzyskania przychodów	Dochód (b - c)		Strata (c - b)	Zaliczka pobrana przez płatnika
	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł
a	b	c	d	e	f		
1. Praca na etacie (art. 12 ust. 1 ustawy) ⁴⁾	52.	53.	54.	55.	56.		
W poz. 57 wpisz przychody, do których w poz. 58 stosujesz 50% koszty uzyskania przychodów (art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy).	57.	58.					

Oczywiście jeśli jest więcej niż jeden PIT-11 to wszystkie dochody powinny zostać dodane i wpisane w poz. 52, PIT-37.

Koszty uzyskania przychodów – praca najemna

Każdy pracownik ma prawo do potrącenia zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów, czyli kwoty, która pomniejsza przychód do opodatkowania.

Koszty uzyskania przychodów, co do zasady, są zryczałtowane (nie są powiązane z realnymi wydatkami podatnika), ale też mogą być różne ze względu na liczbę zawartych umów o pracę bądź też miejsca zamieszkania i zatrudnienia podatnika.

Koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę w 2023 r.:

1. wynoszą **250 zł** miesięcznie, z limitem rocznym **3 000 zł** w przypadku uzyskiwania dochodów z jednej umowy o pracę - jeśli podatnik miał jednocześnie więcej niż jedną umowę o pracę w 2023 r., to te koszty kumulują się, ale nie mogą przekroczyć łącznie **4 500 zł** rocznie;
2. wynoszą **300 zł** miesięcznie, z limitem rocznym **3 600 zł**, gdy miejsce zamieszkania znajduje się poza miejscowością zakładu pracy, i podatnik nie otrzymywał dodatku za rozłąkę;
3. jeżeli dochody pochodzą z jednoczesnego wykonywania kilku umów o pracę, a miejsce zamieszkania jest poza miejscowością zakładu pracy (przy braku dodatku za rozłąkę) to koszty kumulują się ale wyłącznie do łącznej kwoty **5 400 zł** rocznie.

Koszty są naliczane miesięcznie to znaczy, że za każdy miesiąc w którym była dokonywana wypłata wynagrodzenia pracodawca powinien potrącić koszty uzyskania przychodu. Jeśli zatem, podatnik miał jedną umowę o pracę i pracował przez cały 2023 r. to standardowo powinien mieć wykazane na PIT-11 kwotę 3 000 zł, ale jeśli pracował tylko 10 miesięcy, to powinien mieć wykazane 2 500 zł itd.

Koszty uzyskania przychodów powinny wynikać z informacji PIT-11 przekazanej przez pracodawcę (dla polskiej umowy o pracę) - pozycja 30.

Źródła przychodów	Przychód ¹³⁾		Koszty uzyskania przychodów ¹⁴⁾		Dochód (b-c)		Dochód zwolniony od podatku ¹³⁾		Zaliczka pobrana przez płatnika ¹⁵⁾
	zł,	gr	zł,	gr	zł,	gr	zł,	gr	zł
1. Należności ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, wypłacone przez zakład pracy oraz płatników, o których mowa w art. 42e ust. 1 ustawy, z wyjątkiem należności wykazanych w wierszu 2 albo 3¹⁶⁾	29.		30.		31.		32.		33.
	,		,						
W poz. 34 należy wykazać przychody, do których zastosowano odliczenie kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy.	34.		35.						
	,		,						

Jeśli jednak na formularzu PIT-11 są koszty niższe niż wynika to ze stanu faktycznego np. pracodawca wpisał kwotę 3 000 zł (standardowe koszty uzyskania przychodu), a podatnik mieszka poza miejscem wykonywania pracy np. mieszka w Markach, a pracuje w Warszawie, to ma prawo samodzielnie zastosować w swoim zeznaniu podatkowym PIT-37/PIT-36 podwyższone koszty tj. 3 600 zł.

Również jeżeli roczne limity koszty uzyskania przychodów, są jednak niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w rocznym rozliczeniu podatku koszty te mogą być przyjęte przez pracownika w wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi.

Na przykładzie PIT-37, koszty są przenoszone z PIT-11 do poz. 53, PIT-37:

E.1. Dochody/straty podatnika					
Źródła przychodów	Przychód zł, gr	Koszty uzyskania przychodów zł, gr	Dochód (b – c) zł, gr	Strata (c – b) zł, gr	Zaliczka pobrana przez płatnika zł
a	b	c	d	e	f
1. Praca na etacie (art. 12 ust. 1 ustawy) ⁴⁾ W poz. 57 wpisz przychody, do których w poz. 58 stosujesz 50% koszty uzyskania przychodów (art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy).	52.	53.	54.	55.	56.
	57.	58.			

Szczegółne zasady ustalania kosztów uzyskania przychodów

– prawa autorskie, umowa zlecenia, umowa o dzieło, członkowie zarządów

Oprócz umowy o pracę na PIT-11 mogą pojawić się inne składniki przychodów, do których mają zastosowanie specjalne reguły ustalania kosztów uzyskania przychodów. Z reguły te koszty są już naliczane i wykazywane przez pracodawców, zleceniodawców, spółki wypłacające tego rodzaju wynagrodzenia. Stąd podatnik zwykle jest zobowiązany przepisać tylko te wartości.

Przed wszystkim warto zwrócić uwagę, że w informacji PIT-11 w pozycji 35 są wykazywane podwyższone koszty uzyskania przychodu mające zastosowanie do praw autorskich. Jest to specyficzny przypadek, gdy pracownik w ramach swojego wynagrodzenia otrzymuje również tzw. honorarium autorskie. Jest to wynagrodzenie za przeniesienia praw do utworu wytworzonego przez pracownika w ramach stosunku pracy.

W 2023 roku, podatnik może odliczyć **50% swojego dochodu** jako koszty uzyskania przychodu, ale nie więcej niż **120 000 zł**.

Katalog zastosowania podwyższonych 50% kosztów jest dość szeroki i dotyczy głównie twórców np. pisarzy, malarzy, muzyków, ale też programistów i osób zajmujących się pracami rozwojowymi. Stąd podwyższone koszty uzyskania przychodu przy umowach o pracę najczęściej dotyczą pracowników z branży IT i technologicznej.

Drugim dość specyficznym przypadkiem są koszty uzyskania przychodów w przypadku umowy zlecenia oraz umowy o dzieło. Otóż koszty te również, co do zasady, są zryczałtowane, i są ustalone w wysokości **20% uzyskanego przychodu**. Koszty te oblicza się od przychodu pomniejszonego o potrącone przez płatnika w danym miesiącu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, których podstawę wymiaru stanowi ten przychód.

W niektórych przypadkach koszty mogą być modyfikowane samodzielnie przez podatników szczególnie przy zleceniach i umowach o dzieło. Podatnik może w swoim rocznym zeznaniu podatkowym wykazać koszty uzyskania w wysokości kosztów faktycznie poniesione w 2023 r., ile jednak udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania powyższej normy procentowej.

Warto zauważyć, że przy umowach o dzieło jest również możliwe zastosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów jeśli doszło do wytworzenia utworu i przeniesienia do niego praw przez podatnika na nabywcę.

Koszty z tytułu umowy zlecenia i dzieło wykazywane są w PIT-11 w poz. 59

6. Należności z tytułu umowy zlecenia, o której mowa w art. 13 pkt 8 ustawy, z wyjątkiem należności wykazanych w wierszu 7 albo 8 ¹⁶⁾	58.	59.	60.		61.
	,	,	,		

i powinny odpowiednio być przeniesione do PIT-37 w pozycji 68.

3. Działalność wykonywana osobiście (art. 13 ustawy)	62.	63.	64.	65.	66.
	,	,			
W poz. 67 wpisz przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy, a w poz. 68 koszty uzyskania dotyczące tych przychodów.	67.	68.			
	,	,	,	,	

Z kolei, koszty związane z przychodami otrzymywanymi przez osoby należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych oraz przychodów uzyskanych na podstawie umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychodów z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej, ustala się podobnie jak w przypadku umowy o pracę. Wynoszą one **250 zł** miesięcznie, a za rok podatkowy łącznie nie więcej niż **3 000 zł**, a jeżeli podatnik tego samego rodzaju przychody uzyskuje od więcej niż jednego podmiotu albo od tego samego podmiotu, ale z tytułu kilku stosunków prawnych, w wysokości maksymalnie **4 500 zł** za rok podatkowy.

Na formularzu PIT-11 koszty te można znaleźć się w poz. 55.

5. Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 2, 4-9 ustawy, w tym z umowy o dzieło oraz czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, z wyjątkiem należności wykazanych w wierszach 6 i 7 albo 8	54.	55.	56.		57.
	,	,	,		

i z reguły wystarczy je odpowiednio przenieść do deklaracji PIT-37 do poz. 63.

3. Działalność wykonywana osobiście (art. 13 ustawy)	62.	63.	64.	65.	66.
	,	,			
W poz. 67 wpisz przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy, a w poz. 68 koszty uzyskania dotyczące tych przychodów.	67.	68.			
	,	,	,	,	

Zeznanie roczne dla polskiej umowy o pracę

Właściwą dla danego podatnika deklarację wybiera się według przychodów (dochodów) uzyskiwanych przez niego w danym roku oraz w określonych sytuacjach (np. w przypadku dochodów z zagranicy, dochód z najmu, dochód z kapitałów pieniężnych) i wybranego sposobu ich rozliczania.

Zdecydowana większość podatników/pracowników rozliczających się progresywną skalą podatkową (12% i 32% podatek PIT), za których zaliczki na podatek oblicza i pobiera płatnik (pracodawca, zleceniodawca itp.) jest zobowiązana w Polsce do rozliczenia swoich dochodów za pomocą formularza PIT-37.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)	3. Numer dokumentu	4. Status
_____	5. Rok	
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		

PIT-37

Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty)

za rok podatkowy

5. Rok

Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli:

- 1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R,
- 2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów,
- 3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych,
- 4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków.

Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl.
W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy.

Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”.

Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz.

Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl. Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na pocztę. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.

Podatnik z reguły deklarację wypełnia na podstawie przesłanego mu do końca lutego druku PIT-11. Wypełniając ją, wykazuje kwoty z PIT-11 oraz wszystkie przysługujące mu ulgi i odliczenia w danym roku podatkowym.

Formularz PIT-37 przeznaczony jest dla podatników, którzy w 2023 roku uzyskali wyłącznie przychody w Polsce, podlegające opodatkowaniu na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej, które zostały uwzględnione w przekazanych podatnikowi informacjach PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R.

Jednocześnie ten formularz PIT-37 nie jest przeznaczony dla osób, które oprócz polskiej umowy o pracę:

1. uzyskały dochody z zagranicy,
2. prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną przy zastosowaniu skali podatkowej,
3. są obowiązanymi doliczać dochody małoletnich dzieci,
4. obniżają dochodów o straty z lat ubiegłych,
5. odliczają podatek od przychodów z budynków.

W tych przypadkach podatnicy co do zasady będą rozliczać swoje dochody, korzystając z formularza PIT-36.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika	3. Nr dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) małżonka		
<i>Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.</i>		
PIT-36 ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY) za rok podatkowy 5. Rok		
Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.		
Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy. Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy. Miejsce składania: Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.		
6. Wybór sposobu rozliczenia podatku (zaznaczyć właściwe kwadraty): ☐ 1. indywidualnie ☐ 2. wspólnie z małżonkiem, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy ☐ 3. w sposób przewidziany dla wdów i wdowców ☐ 4. w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci 7. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – podatnik 8. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – małżonek Zaznaczenie odpowiednich kwadratów traktuje się na równi ze złożeniem wniosku o zastosowanie wskazanego sposobu rozliczenia podatku. Kwadrat w poz. 7 lub 8 zaznacza się łącznie z kwadratem 1, 2, 3 albo 4 w poz. 6.		

Oczywiście jeśli podatnik korzysta z różnego rodzaju ulg należy pamiętać o złożeniu odpowiedniego załącznika PIT/O, w którym można zaznaczyć chęć skorzystania z większości najczęściej wykorzystywanych ulg i odliczeń, np. ulgę na dzieci czy odliczenie darowizn.

Podatnik uzyskujący w 2023 roku podatkowym przychody (dochody), powinien się rozliczyć z urzędem skarbowym do **30 kwietnia 2024 r.** Jest to termin nieprzekraczalny i podlega przedłużeniu. Złożenie zeznania podatkowego po tym terminie może narazić podatnika na mandat lub karę grzywny.

Część 3.

Rozliczenie dochodów z zagranicznej umowy o pracę

Osoba przebywająca w Polsce, która otrzymuje wynagrodzenie z zagranicy, nawet gdy pracuje zdalnie dla ukraińskiego pracodawcy lub innego zagranicznego przedsiębiorstwa na podstawie umowy o pracę, ale wykonywanej fizycznie z terytorium Polski, może mieć obowiązek rozliczenia tego dochodu w Polsce. Szczególnie jeśli pracownik zagranicznego podmiotu jest polskim rezydentem podatkowym. W takiej sytuacji, Polska jest miejscem opodatkowania, a osoba taka podlega również polskiemu systemowi podatkowemu. Rozliczenie tego rodzaju dochodu jest konieczne, aby spełnić wymogi prawne i uniknąć ewentualnych nieprawidłowości podatkowych. Przy czym trzeba jasno zaznaczyć, że istotne dla celów opodatkowania jest to, gdzie fizycznie przebywa pracownik i wykonuje pracę, a bez znaczenia jest to, że wynagrodzenie jest wypłacane za granicą, przez zagraniczny podmiot, czy że jest to zagraniczna umowa o pracę.

Co do zasady wynagrodzenie otrzymywane z zagranicy będzie podlegać opodatkowaniu według progresywnej skali podatkowej PIT (12% - 32%). W konsekwencji, obciążenia podatkowe wynikające z zagranicznego kontraktu będą w ostatecznym rozrachunku podobne do tych, które dotyczą zatrudnienia u polskiego pracodawcy.

Jednak różnie będą wyglądały obowiązki administracyjne związane z deklarowaniem takiego dochodu i zapłatą podatku.

Pierwsza podstawowa różnica między polskim pracodawcą i zagranicznym jest taka, że zagraniczny pracodawca nie ma żadnych obowiązków względem urzędu skarbowego w Polsce. Oznacza to, że nie ma obowiązku obliczania, potrącania ani przekazywania na konto urzędu skarbowego miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy. Ponadto, zagraniczny pracodawca nie wystawi informacji PIT-11 dla takiego pracownika.

Rozliczenia miesięczne

W tym przypadku sam podatnik jest odpowiedzialny za obliczanie i terminową wpłatę miesięcznych zaliczek od uzyskanego w danym miesiącu dochodu do urzędu skarbowego. Zasadniczo, podatnik powinien obliczać zaliczki według niższej stawki podatkowej, obecnie wynoszącej 12%, niezależnie od wysokości wynagrodzenia uzyskanego od tego pracodawcy od początku roku podatkowego. Podatnik spodziewający się dużej dopłaty podatku w swoim rocznym zeznaniu, może jednak w dowolnym momencie zmienić stawkę podatku na wyższą i obliczać zaliczki według stawki 32% podatku.

W ciągu roku nie składa się żadnych deklaracji podatkowych, ale należy płacić zaliczki na podatek. Miesięczne zaliczki na PIT należy odprowadzać do urzędu skarbowego nie później niż 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu uzyskania danego wynagrodzenia. Jeżeli 20 dzień miesiąca przypada na dzień wolny od pracy (np. weekend lub święto publiczne), termin wpłaty zaliczki przesuwa się na najbliższy dzień roboczy.

Wyjątkiem jest dochód za grudzień, gdzie zaliczka nie jest odprowadzana do 20 stycznia kolejnego roku. Dochód za grudzień jest opodatkowany, jednak rozliczenie następuje dopiero przy przygotowywaniu rocznego zeznania podatkowego.

Przykładowo zatem podatnik powinien dokonać rozliczenia miesięcznego dochodu za luty 2023 r. wpłacając zaliczkę na podatek PIT do 20 marca 2023 r.

Rozliczenie roczne

Osoba pracująca dla zagranicznego pracodawcy na terytorium Polski, oprócz obowiązku obliczania i przekazywania miesięcznych zaliczek, powinna złożyć roczne zeznanie podatkowe na formularzu **PIT-36** (gdy podatnik - ze względu na źródła dochodów - musi złożyć zeznanie na formularzu PIT-36, to nie składa równolegle PIT-37, ale ujmuje wszystkie dochody - również te otrzymane od polskiego pracodawcy - na deklaracji PIT-36).

Warto zaznaczyć, że administracja skarbową nie przygotowuje projektu tego zeznania w ramach usługi Twój e-PIT, gdyż podatnik tylko dokonuje wpłat miesięcznych zaliczek, nie składając miesięcznych deklaracji. W przypadku braku tych deklaracji i informacji PIT-11, których zagraniczny pracodawca nie przygotowuje, administracja skarbową nie posiada danych do przygotowania projektu zeznania rocznego.

Co jeśli dochody z pracy wykonywanej w Polsce są jednocześnie opodatkowane za granicą np. w Ukrainie? Wtedy, co do zasady, należałoby zastosować metodę unikania podwójnego opodatkowania takiego dochodu wynikającą z Umowy.

Jednak odpowiedź jak unikać podwójnego opodatkowania może być różna w zależności od statusu rezydencji podatkowej takiego pracownika:

- w przypadku polskiego rezydenta podatkowego (np. osoby przebywającej w Polsce dłużej niż 183 dni)
Dochód z zagranicznej umowy o pracę, jest w myśl przepisów polskich i międzynarodowych polskim źródłem przychodów i jak taki może podlegać opodatkowaniu wyłącznie w Polsce. Stąd nie ma w tym przypadku możliwości zastosowania w polskim zeznaniu podatkowym metody unikania podwójnego opodatkowania. Podatek zapłacony np. w Ukrainie powinien być zwrócony jako nienależnie zapłacony.
- w przypadku braku polskiej rezydencji podatkowej (np. utrzymaniu ukraińskiej rezydencji podatkowej i uzyskaniu certyfikatu rezydencji podatkowej z Ukrainy)

Właściwa metoda unikania podwójnego opodatkowania będzie mogła być zastosowana w zeznaniu podatkowym składanym w Ukrainie (kraju rezydencji podatkowej), ale nie w Polsce.

Możliwy jest również scenariusz, w którym pracownik na podstawie zagranicznej umowy o pracę wykonuje w całości lub w części swoją pracę za granicą i tam jest opodatkowany (np. wyjeżdża do Ukrainy i tam wykonuje pracę, ale zasadniczo mieszka w Polsce).

Jeśli pracownik jest polskim rezydentem podatkowym, to może unikać podwójnego opodatkowania w Polsce (kraju rezydencji podatkowej).

W przypadku Umowy ma zastosowanie metoda zwana wyłączeniem z progresją. Metoda wyłączenia z progresją oznacza, że dochód osiągnięty za pracę wykonywaną za granicą, np. w Ukrainie jest wyłączony z podstawy opodatkowania w Polsce. Jego wysokość ma jednak wpływ na ustalenie stawki podatku od pozostałych dochodów, które podlegają opodatkowaniu w Polsce według skali podatkowej.

W praktyce oznacza to, że:

1. jeżeli podatnik w roku 2023 uzyskał dochody wyłącznie za pracę za granicą, tj. nie osiągnął żadnych innych dochodów z polskich źródeł opodatkowanych stawką progresywną i są one zwolnione w Polsce od podatku na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – nie musi składać zeznania w ogóle – dochody zagranicznie są w pełni zwolnione;
2. jeżeli poza dochodami zagranicznymi podatnik w roku 2023 uzyskał również dochody, które podlegają opodatkowaniu w Polsce według skali podatkowej (np. pracował częściowo w Polsce), albo poza dochodami zagranicznymi podatnik nie uzyskał innych dochodów, ale chce rozliczyć się wspólnie z małżonkiem – ma obowiązek złożenia zeznania i rozliczenia dochodów według metody wyłączenia z progresją.

Jakie zeznanie należy złożyć przy dochodzie zagranicznym?

Podobnie do sytuacji podatnika wykonującego pracę z terytorium Polski, podatnik wykonujący pracę na terytorium innego kraju, powinien złożyć formularz PIT-36.

Dodatkowo jednak, do samego formularza PIT-36 należy załączyć formularz PIT/ZG, aby wpisać nazwę kraju w którym podatnik uzyskał dochód (poz. 6), jego wartość oraz – tam gdzie zastosowanie znajdzie metoda proporcjonalnego odliczenia – wysokość podatku zapłaconego za granicą. Załącznik PIT/ZG należy złożyć odrębnie dla każdego państwa uzyskania dochodu.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika

PIT/ZG

INFORMACJA O WYSOKOŚCI DOCHODÓW / PRZYCHODÓW Z ZAGRANICY I ZAPŁACONYM PODATKU

za rok podatkowy

2. Rok

Załącznik do zeznań: PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36LS, PIT-38 i PIT-39.

Załącznik składa się odrębnie dla każdego zeznania.

Wypełniają podatnicy, którzy uzyskali dochody/przychody opodatkowane zgodnie z art. 27 ust. 8, 9, 9a, art. 30b ust. 5a, 5b, 5e, 5f, art. 30c ust. 4, 5 lub art. 30e ust. 8 i 9 ustawy. Załącznik PIT/ZG składa się odrębnie dla każdego państwa uzyskania dochodu/przychodu. Małżonkowie, bez względu na sposób rozliczenia rocznego (indywidualnie czy wspólnie z małżonkiem), składają odrębny załącznik PIT/ZG.

A. DANE IDENTYFIKACYJNE PODATNIKA

3. Nazwisko

4. Pierwsze imię

5. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)

B. DODATKOWE INFORMACJE

6. Państwo uzyskania dochodu / przychodu

7. Kod kraju

C. DOCHODY / PRZYCHODY Z ZAGRANICY I ZAPŁACONY PODATEK (po przeliczeniu na złote)

C.1. DOCHODY / PRZYCHODY I PODATEK ROZLICZANE W ZEZNANIU PODATKOWYM PIT-36 I PIT-36S

Źródła przychodów	Przychód z art. 27 ust. 8 ustawy	Dochód z art. 27 ust. 8 ustawy	Dochód z art. 27 ust. 9 i 9a ustawy	Podatek zapłacony za granicą od dochodów z kol. d ¹⁾
	zł, gr	zł, gr	zł, gr	zł, gr
a	b	c	d	e
1. Stosunek służbowy, stosunek pracy, praca nakładcza, spółdzielczy stosunek pracy		8.	9.	10.
		*	*	*

W przypadku ukraińskiego dochodu, podatnik wypełnia poz. 8, wpisując dochód uzyskany od pracodawcy z Ukrainy (z poprzedniego przykładu byłaby to np. kwota 50 000 zł).

Część 4:

Wspólne rozliczenia podatkowe i zwolnienia podatkowe

Rozliczenie wspólnie z małżonkiem

Zasadniczo, małżonkowie są opodatkowani oddzielnie w odniesieniu do swoich dochodów. Innymi słowy, jeśli nie zdecydują się skorzystać z opcji wspólnego opodatkowania i nie złożą skutecznego wniosku w tym zakresie, każdy z małżonków, który uzyskuje dochody podlegające opodatkowaniu w Polsce, musi złożyć indywidualne zeznanie podatkowe w urzędzie skarbowym. Niemniej jednak, małżonkowie mają prawo, pod pewnymi warunkami, skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia podatku, przedstawiając wspólne zeznanie podatkowe.

Wspólne opodatkowanie dochodów małżonków w Polsce jest uzależnione od kilku warunków:

1. Rezydencja podatkowa

Obydwoje małżonkowie powinni mieć miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Polsce, gdzie skoncentrowane jest centrum ich życia zawodowego, rodzinnego i towarzyskiego. Dla tych, którzy w 2023 roku opuścili Polskę na dłużej, konieczna jest indywidualna analiza, aby ustalić, czy nadal spełniają kryteria polskiej rezydencji podatkowej.

Ustawodawca przewidział jednak wyjątki od tego wymogu. Małżonkowie, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej, a także małżonkowie, z których jeden podlega polskiemu opodatkowaniu, a drugi mieszka w innym kraju, mogą mieć prawo do wspólnego rozliczenia.

W obu przypadkach istnieją dodatkowe warunki. Pierwszym z nich jest, że ich dochody podlegające opodatkowaniu w Polsce muszą razem stanowić co najmniej 75% ich łącznych dochodów w danym roku podatkowym. Ponadto, małżonkowie muszą dołączyć do zeznania podatkowego zagraniczny certyfikat potwierdzający rezydencję podatkową w danym kraju.

Ważne jest również, że przychody uwzględniane do wspólnego rozliczenia obejmują dochody ze wszystkich źródeł, niezależnie od miejsca ich pochodzenia, nawet jeśli są zwolnione z opodatkowania. Dodatkowo, istotne jest istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Polskę, pozwalających organowi podatkowemu uzyskać informacje od organu podatkowego kraju, w którym małżonkowie mają swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

2. Utrzymanie związku małżeńskiego i wspólności majątkowej

Warunkiem koniecznym do wspólnego rozliczenia z małżonkiem jest utrzymanie związku małżeńskiego oraz wspólności majątkowej przez cały rok podatkowy lub od dnia zawarcia małżeństwa do ostatniego dnia roku podatkowego, w przypadku gdy małżeństwo zostało zawarte w trakcie tego okresu.

Osoby, które zawierają małżeństwo w trakcie roku podatkowego, nawet w jego ostatnim dniu, mają możliwość wspólnego rozliczenia dochodów za cały rok.

Założeniem domyślnym po zawarciu małżeństwa jest wspólność majątkowa, ale małżonkowie mogą ją zmienić poprzez umowę. Warto jednak zaznaczyć, że podpisanie umowy o rozdzielności majątkowej (intercyyzy) między małżonkami uniemożliwia skorzystanie z preferencji podatkowych związanych z wspólnym rozliczeniem PIT.

Co się tyczy ograniczenia lub rozszerzenia wspólności majątkowej, to nie skutkuje to ustanowieniem rozdzielności majątkowej. Ograniczenie lub rozszerzenie wspólności majątkowej nie ma zatem wpływu na możliwość wspólnego rozliczenia podatkowego małżonków.

Warto zaznaczyć, że wspólne rozliczenie z małżonkiem jest możliwe również w przypadku, gdy jeden z małżonków zmarł w trakcie roku podatkowego lub po zakończeniu roku podatkowego, ale przed złożeniem zeznania podatkowego za ten okres.

3. Niestosowanie preferencyjnego reżimu podatkowego

Kolejnym istotnym warunkiem jest niestosowanie przez któregokolwiek z małżonków w danym roku podatkowym przepisów dotyczących 19% podatku liniowego lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (z wyjątkiem przepisów dotyczących przychodów z najmu/dzierżawy prowadzonych poza działalnością gospodarczą). Obejmuje to wszystkie aspekty związane z osiągniętymi w danym roku podatkowym przychodami, poniesionymi kosztami uzyskania przychodów, zobowiązaniami, uprawnieniami do zwiększania lub pomniejszania podstawy opodatkowania oraz innymi doliczeniami lub odliczeniami.

W praktyce oznacza to, że jeśli którykolwiek z małżonków zdecydował się opodatkować dochody z działalności gospodarczej według 19% liniowej stawki podatku lub wybrał opodatkowanie podatkiem ryczałtowym, ale w roku podatkowym 2023 nie osiągnął przychodu z tej działalności gospodarczej, nadal będzie uprawniony do wspólnego rozliczenia się ze współmałżonkiem.

Dodatkowo, żaden z małżonków nie powinien podlegać opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonazowym lub ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych. Te ograniczenia mają na celu zapewnienie, że żadne zastosowane przez małżonków szczególne reżimy podatkowe nie kolidują z możliwością wspólnego rozliczenia podatku dochodowego.

4. Złożenie wniosku o wspólne opodatkowanie dochodów

Ostatnim warunkiem umożliwiającym wspólne rozliczenie dochodów małżonków jest wyrażenie takiej chęci przez podatników w zeznaniu podatkowym za poprzedni rok.

W tym celu należy zaznaczyć odpowiedni kwadrat na pierwszej stronie formularza zeznania podatkowego, a także zadbać o podpisanie dokumentu przez oboje małżonków (lub jednego, w przypadku śmierci drugiego małżonka przed dniem złożenia zeznania podatkowego).

Dokładne wskazanie na formularzu zeznania podatkowego jest kluczowe dla wyrażenia chęci skorzystania z wspólnego małżeńskiego rozliczenia. Przy założeniu, że podatnicy w roku 2023 uzyskali przychody ze stosunku pracy lub umów cywilnoprawnych oraz zamierzają skorzystać z formularza PIT-37, powinni zaznaczyć odpowiednią opcję w zeznaniu podatkowym, tj. Zaznaczyć kwadrat:

- nr 2, jeżeli małżonkowie chcą skorzystać ze wspólnego małżeńskiego rozliczenia w standardowych okolicznościach

lub

- nr 3, jeżeli jeden z małżonków zmarł przed dniem złożenia zeznania rocznego, a drugi małżonek kontynuuje proces składania zeznania podatkowego samodzielnie.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		3. Numer dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		3. 4.	

PIT-37

Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty)

za rok podatkowy 5. Rok

Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli:

- 1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R,
- 2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów,
- 3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych,
- 4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków.

Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl.
W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy.

Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”.
Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz.
Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl. Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na pocztę. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.

A. Urząd skarbowy oraz cel złożenia zeznania

6. Urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania¹⁾

7. Składasz (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. zeznanie ☐ 2. korektę zeznania	8. Rodzaj korekty (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. korekta zeznania²⁾ ☐ 2. korekta zeznania składana w postępowaniu podatkowym dotyczącym unikania opodatkowania³⁾
--	---

B. Sposób rozliczenia podatku

9. Sposób rozliczenia podatku (z kwadratów od 1 do 4 zaznacz tylko jeden z nich. Jeśli spełniasz warunki, dodatkowo możesz zaznaczyć kwadrat 5 lub 6):

☐ 1. indywidualnie ☐ 2. wspólnie z małżonkiem ☐ 3. jako wdowa/wdowiec ☐ 4. jako osoba samotnie wychowująca dzieci	☐ 5. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku podatnika ☐ 6. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku małżonka
---	--

W obu przypadkach, istotne jest podpisanie dokumentu przez obu małżonków lub jednego, w zależności od sytuacji (jeśli drugi małżonek zmarł przed złożeniem zeznania).

Q. Oświadczenie i podpis podatnika/małżonka/osoby reprezentującej podatnika lub małżonka	
Jeśli rozliczasz podatek wspólnie z małżonkiem i sam podpisujesz zeznanie, to jednocześnie oświadczasz, że małżonek upoważnił Cię do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie waszych dochodów. Oświadczenie to składasz pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie.	
166. Podpis podatnika	167. Podpis małżonka
168. Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do podpisania zeznania w imieniu podatnika lub małżonka	

Istotnym krokiem dla małżonków lub małżonka, który nie posiada miejsca zamieszkania w Polsce dla celów podatkowych, jest wpisanie informacji w pozycji 152 zeznania podatkowego dotyczącej załączonych certyfikatów rezydencji podatkowej.

Warto pamiętać, że certyfikaty rezydencji podatkowej są dokumentami wydanymi przez zagraniczne administracje podatkowe. Te dokumenty potwierdzają, że dana osoba w określonym okresie powinna być traktowana jako rezydent podatkowy danego kraju.

W przypadku małżonków lub małżonka, który nie ma miejsca zamieszkania w Polsce dla celów podatkowych, załączenie certyfikatów rezydencji podatkowej jest ważne, ponieważ dostarcza organowi podatkowemu informacji na temat statusu podatkowego małżonka - mieszkańca innego kraju. Ta informacja ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozliczenia podatkowego i uniknięcia podwójnego opodatkowania.

M. Informacje o załącznikach			
W pozycjach od 151 do 154 podaj liczbę załączników, które składasz. Poz. 155 i poz. 156 wypełnij, jeśli załącznik PIT/D dołączasz do innego zeznania. Poz. 157 wypełnij, jeśli PIT/D jest załącznikiem do zeznania, które składa małżonek.			
PIT/O	Certyfikat rezydencji	PIT-2K	PIT/D
151.	152.	153.	154.
155. Załącznik PIT/D składa (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek		156. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37	
157. Imię i nazwisko małżonka, jego identyfikator podatkowy i urząd skarbowy, do którego został złożony PIT/D			

Na czym polega wspólne małżeńskie rozliczenie podatkowe?

Wspólne małżeńskie rozliczenie podatkowe polega na zsumowaniu dochodów małżonków i obliczeniu wspólnego zobowiązania podatkowego. Jest to korzystne zwłaszcza w sytuacjach, gdy istnieją znaczące dysproporcje w dochodach małżonków, co pozwala na lepsze wykorzystanie niższych stawek podatkowych oraz kwoty zmniejszającej podatek. Oto proces tego rozliczenia:

1. Każdy małżonek odrębnie pomniejsza swój przychód o koszty uzyskania przychodu oraz odliczenia od dochodu.
2. Małżonkowie sumują swoje dochody (po dokonanych odliczeniach) i uzyskany wynik dzielą przez dwa.

3. Następnie obliczają podatek według skali podatkowej, pomniejszając go o kwotę zmniejszającą podatek.
4. Ostateczne zobowiązanie podatkowe wynika z pomnożenia uzyskanej wartości przez dwa.

Wspólne rozliczenie z małżonkiem jest szczególnie korzystne, gdy występują znaczne różnice w dochodach małżonków lub gdy jeden z nich nie osiągnął żadnych dochodów. Przykłady ilustrują, jak wspólne rozliczenie może prowadzić do oszczędności podatkowych.

Przykład 1:

- *Dochody Veroniki: 65 000 zł*
- *Dochody Marko: 250 000 zł*

Oddzielne rozliczenie: 45 849 zł

Wspólne rozliczenie: 32 467 zł

➤ *Oszczędność: 13 382 zł*

Przykład 2:

- *Dochody Ioanny: 365 000 zł*
- *Dochody Vasyła: Straty z giełdy*

Oddzielne rozliczenie Ioanny: 78 977 zł

Wspólne rozliczenie: 51 377 zł

➤ *Oszczędność: 27 600 zł*

Warto zauważyć, że małżonkowie, nawet po złożeniu indywidualnych zeznań podatkowych do 30 kwietnia, mogą skorzystać z wspólnego małżeńskiego rozliczenia, składając korektę zeznania podatkowego wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty. To pozwala na zmniejszenie zobowiązań podatkowych, nawet jeśli pierwotnie złożono indywidualne zeznania.

Rozliczenie wspólnie z dzieckiem

Aby skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia podatkowego jako samotny rodzic z dzieckiem, należy spełnić określone warunki.

Status samotnego rodzica:

W zeznaniu podatkowym za 2023 rok samotny rodzic, będący panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem, osobą objętą separacją lub pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej mąż/zona została pozbawiona praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, może skorzystać z preferencji

podatkowej. Ważne jest, że te warunki nie muszą być spełnione przez cały rok – wystarczy jeden dzień w roku, w którym osoba ta samotnie wychowuje dziecko.

Status osoby samotnie wychowującej dziecko:

- małoletnie,
- pełnoletnie, otrzymujące zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- pełnoletnie do ukończenia 25 roku życia, uczące się w określonych szkołach.

Kryterium miejsca zamieszkania dla celów podatkowych:

Podatnik musi podlegać nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Polsce lub mieć miejsce zamieszkania w innym państwie Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, osiągając przychody podlegające opodatkowaniu w Polsce w wysokości co najmniej 75% całkowitego przychodu. Miejsce zamieszkania poza Polską musi być udokumentowane certyfikatem rezydencji wydanym przez zagraniczne władze skarbowe.

Trzeba pamiętać, iż podatnicy posiadający miejsce zamieszkania w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej na żądanie organów podatkowych są obowiązani udokumentować wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym przedstawiając zaświadczenie lub inny dokument wydany przez właściwy organ państwa zamieszkania potwierdzający wysokość całkowitych przychodów uzyskanych w danym roku podatkowym.

Warunki dotyczące dochodów dziecka:

Aby móc skorzystać z preferencyjnych zasad opodatkowania dla samotnych rodziców, ważne jest, aby dziecko nie osiągnęło w danym roku podatkowym:

- dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej, które są objęte opodatkowaniem według skali podatkowej lub kapitałowych opodatkowanych 19% podatkiem dochodowym, zgodnie z art. 27 lub art. 30b ustawy o PIT, lub
- przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i pkt 152 ustawy o PIT, czyli dochodów objętych tzw. ulgą dla młodych oraz tzw. ulgą na powrót.

Ponadto, łączna wysokość tych dochodów nie powinna przekroczyć dwunastokrotności kwoty renty socjalnej, ustalonej zgodnie z ustawą o rencie socjalnej. Kwota ta obowiązująca w 2023 r. wynosiła 19 061,28 złotych.

Brak możliwości rozliczenia się wspólnie z dzieckiem

Nie będą mogły skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia się z dzieckiem osoby, które wspólnie wychowują z drugim rodzicem lub opiekunem prawnym co najmniej jedno dziecko, obejmując również sytuacje opieki naprzemienną, gdzie obydwoje rodzice otrzymują świadczenie wychowawcze, znane jako "500+".

Pojęcie "wspólnego wychowywania dziecka" nie zostało dokładnie zdefiniowane przez ustawodawcę, co powoduje trudności w określeniu, czy obejmuje ono jedynie opiekę naprzemienną, czy może też być interpretowane jako sytuacja, gdzie rozwiedzeni rodzice zabierają dziecko raz w roku na wakacje.

Osoba korzystająca z opodatkowania w formie podatku liniowego, karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (z wyjątkiem przychodów z najmu prywatnego), podatku tonażowego, lub na podstawie ustawy z 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych, również nie będzie mogła skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia z dzieckiem.

Jak złożyć wniosek o opodatkowanie dochodów z dzieckiem

Aby skorzystać z preferencyjnego opodatkowania dostępnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, konieczne jest właściwe oznaczenie chęci takiego rozliczenia w formularzu zeznania podatkowego za poprzedni rok.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		3. Numer dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		3. 4.	

PIT-37

Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty)

za rok podatkowy 5. Rok

Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli:

- 1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R,
- 2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów,
- 3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych,
- 4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków.

Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl.
W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy.

Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”.

Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz.

Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl. Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na pocztę. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.

A. Urząd skarbowy oraz cel złożenia zeznania

6. Urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania¹⁾

7. Składasz (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. zeznanie ☐ 2. korektę zeznania	8. Rodzaj korekty (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. korekta zeznania²⁾ ☐ 2. korekta zeznania składana w postępowaniu podatkowym dotyczącym unikania opodatkowania³⁾
--	---

B. Sposób rozliczenia podatku

9. Sposób rozliczenia podatku (z kwadratów od 1 do 4 zaznacz tylko jeden z nich. Jeśli spełniasz warunki, dodatkowo możesz zaznaczyć kwadrat 5 lub 6):

☐ 1. indywidualnie	☐ 5. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku podatnika
☐ 2. wspólnie z małżonkiem	☐ 6. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku małżonka
☐ 3. jako wdowa/wdowiec	
☐ 4. jako osoba samotnie wychowująca dzieci	

Osoby rozliczające się z dochodów za poprzedni rok na formularzu PIT-37 powinny zaznaczyć kwadrat nr 4 w rubryce 9, zatytułowanej "Sposób rozliczenia podatku".

M. Informacje o załącznikach			
W pozycjach od 151 do 154 podaj liczbę załączników, które składasz. Poz. 155 i poz. 156 wypełnij, jeśli załącznik PIT/D dołączasz do innego zeznania. Poz. 157 wypełnij, jeśli PIT/D jest załącznikiem do zeznania, które składa małżonek.			
PIT/O	Certyfikat rezydencji	PIT-2K	PIT/D
151.	152.	153.	154.
155. Załącznik PIT/D składa (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek		156. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37	
157. Imię i nazwisko małżonka, jego identyfikator podatkowy i urząd skarbowy, do którego został złożony PIT/D			

Osoba będąca rodzicem i nieposiadająca miejsca zamieszkania w Polsce w celach podatkowych, powinna również upewnić się, że wypełni pozycję 152, zawierającą informacje dotyczące załączonych certyfikatów rezydencji podatkowej, na odpowiednim formularzu podatkowym.

Na czym polega rozliczenie osoby samotnie wychowującej dzieci

W przypadku wspólnego rozliczenia z dzieckiem podatek jest ustalany w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dziecko. Takie rozliczenie pozwala na podwójne uwzględnienie kwoty zmniejszającej podatek, co jest analogiczne do korzyści wynikających ze wspólnego opodatkowania małżonków.

Wspólne rozliczenie samotnego rodzica z dzieckiem jest korzystne, gdyż tzw. kwota wolna od podatku wynosi aż 30 tysięcy złotych, a najniższa stawka podatku 12%. Dzięki temu, korzystając z tego rodzaju rozliczenia, można podwójnie skorzystać z "kwoty wolnej" i niższej stawki podatku, co przekłada się na niższy podatek do zapłacenia.

Aby uwzględnić tę preferencję już przy płaceniu zaliczek w trakcie roku, podatnik musi złożyć płatnikowi oświadczenie o zamiarze korzystania ze wspólnego opodatkowania dochodów. Formularz PIT-2 służy do tego celu, umożliwiając wcześniejsze uwzględnienie korzyści podatkowych, zanim nastąpi pełne rozliczenie roczne.

Przykład:

Załóżmy, że Ivan, samotnie wychowujący dziecko uzyskuje roczny dochód w wysokości 120 000 złotych. Ile zaoszczędzi na rozliczeniu wspólnie z dzieckiem?

Rozwiązanie

Korzystając z preferencyjnego sposobu rozliczenia z dzieckiem, Ivan zapłaci podatek w wysokości 7 200 złotych. Porównując to z sytuacją, w której nie korzystałby z preferencji, zapłaciłby podatek w wysokości 10 800 złotych.

Rozliczenie z dzieckiem:

- *Dochód do opodatkowania: 120 000 złotych / 2 = 60 000 złotych*
- *Podatek: (12% * 60 000 złotych - 3 600 złotych) * 2 = 7 200 złotych*

Rozliczenie bez dziecka:

- *Dochód do opodatkowania: 120 000 złotych*
- *Podatek: 12% * 120 000 złotych - 3 600 złotych = 10 800 złotych*

Wyniki pokazują, że korzystając z preferencyjnego rozliczenia z dzieckiem, Ivan zaoszczędzi 3 600 złotych w porównaniu do sytuacji bez preferencji.

Ulga dla rodzin 4+

Rodzice posiadający co najmniej czwórkę dzieci, po spełnieniu określonych warunków zgodnie z ustawą o PIT (art. 21 ust. 1 pkt 153), mają prawo do zwolnienia z opodatkowania określonych źródeł przychodów do wysokości 85 528 złotych w skali roku. Co ważne, limit 85 528 złotych przysługuje oddzielnie każdemu z rodziców, co oznacza, że ich łączne dochody w roku podatkowym mogą być zwolnione z PIT do kwoty 171 056 złotych w skali roku.

Korzystanie z tej preferencji podatkowej jest możliwe dla każdego podatnika, który w danym roku podatkowym w odniesieniu do co najmniej czwórki dzieci:

- sprawuje władzę rodzicielską,
- pełni funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkuje,
- sprawuje opiekę w charakterze rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą,

W przypadku dzieci pełnoletnich, uczących się, podatnik musi:

- wykonywać obowiązek alimentacyjny,
- pełnić funkcję rodziny zastępczej.

Dodatkowo, w kontekście dzieci pełnoletnich, istnieją dodatkowe ograniczenia dotyczące korzystania z ulgi. Aby skorzystanie z ulgi było możliwe, dzieci pełnoletnie nie powinny korzystać z przepisów dotyczących 19% podatku liniowego ani przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym (z wyjątkiem przypadku najmu prywatnego rozliczanego ryczałtem) w zakresie osiągniętych w danym roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązań lub uprawnień do zwiększania lub pomniejszania podstawy opodatkowania, a także innych doliczeń lub odliczeń.

Dodatkowo, dzieci pełnoletnie nie mogą być objęte opodatkowaniem podatkiem tonażowym zgodnie z przepisami ustawy o podatku tonażowym lub tzw. podatkiem okrętowym zgodnie z przepisami ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.

Ponadto, korzystanie z ulgi jest możliwe tylko w przypadku, gdy dzieci pełnoletnie nie uzyskały dochodów opodatkowanych według skali podatkowej lub 19-procentowym podatkiem od odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów (akcji) lub pochodnych instrumentów finansowych, a także przychodów objętych zwolnieniem od podatku w ramach tzw. ulgi dla młodych czy ulgi na powrót do kraju, o ile łączna wysokość tych przychodów przekroczy dwunastokrotność renty socjalnej obowiązującej na koniec roku podatkowego.

Warto zaznaczyć, że omawiana preferencja podatkowa przysługuje zarówno małżonkom, jak i samotnym rodzicom czy osobom wychowującym dzieci w związkach nieformalnych. Zwolnienie dotyczy przychodów uzyskiwanych z tytułu:

- stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o PIT,
- pozarolniczej działalności gospodarczej, opodatkowanej na zasadach ogólnych (czyli według skali podatkowej) lub liniowym 19% PIT, lub według stawki 5% PIT właściwej dla dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej.

Ulga dla rodzin 4+ jest stosowana przez płatnika po złożeniu przez podatnika stosownego oświadczenia potwierdzającego, że spełnia on warunki niezbędne do skorzystania ze zwolnienia. W sytuacji, gdy podatnik nie złożył oświadczenia w trakcie roku, a płatnik nie stosował ulgi dla rodzin 4+, podatnik nadal ma prawo skorzystać z ulgi, składając roczne zeznanie podatkowe. Nadwyżka przychodu powyżej kwoty limitu podlega opodatkowaniu PIT na zasadach ogólnych.

Dodatkowo, jeśli podatnik jest jednocześnie uprawniony do innych zwolnień do kwoty 85 528 złotych w skali roku, o których mowa w ustawie o PIT w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz 152-154, należy zaznaczyć, że zwolnienie z opodatkowania przysługuje sumarycznie do kwoty 85 528 złotych w skali roku, uwzględniając wszystkie wspomniane preferencje, do których podatnik jest uprawniony.

Skorzystanie z ulgi dla rodzin 4+ nie wyklucza możliwości korzystania także z ulgi prorodzinnej, co oznacza, że rodzina spełniająca warunki dla obu ulg może skorzystać z obu rodzajów wsparcia finansowego.

D. PRZYCHODY ZWOLNIONE OD PODATKU NA PODSTAWIE ART. 21 UST. 1 PKT 148, 152,**153 i 154 USTAWY**

Należy zaznaczyć właściwe kwadraty oraz wykazać przychody objęte zwolnieniami. Suma przychodów zwolnionych od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148, 152, 153 i 154 ustawy nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty 85 528 zł. Limit ten przysługuje odrębnie podatnikowi i małżonkowi oraz obejmuje również przychody objęte zwolnieniami na podstawie wskazanych przepisów, które nie są wykazywane w tym zeznaniu. W przypadku zaznaczenia kwadratu w poz. 63 lub 64 należy do zeznania dołączyć PIT/O z wypełnioną częścią E zawierającą dane co najmniej czworga dzieci uprawniających do ulgi dla rodzin 4+.

Rodzaj zwolnienia	podatnik	małżonek
Ulga dla młodych, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy	59. ☐	60. ☐
Ulga na powrót, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy	61. ☐	62. ☐
Ulga dla rodzin 4+, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 153 ustawy	63. ☐	64. ☐
Ulga dla pracujących seniorów, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy	65. ☐	66. ☐

Rodzaj przychodów	podatnik zł, gr	małżonek zł, gr
Przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy	67. ,	68. ,
Przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy	69. ,	70. ,
Przychody z praktyk absolwenckich i staży uczniowskich	71. ,	72. ,
Przychody z zasiłku macierzyńskiego	73. ,	74. ,
Przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej	75. ,	76. ,

E. Informacja o dzieciach uprawniających do ulgi na dzieci⁷⁾ lub do ulgi dla rodzin 4+⁸⁾

Podaj numer PESEL każdego dziecka. Jeśli dziecko urodziło się za granicą i nie posiada numeru PESEL, podaj jego imię, nazwisko oraz datę urodzenia. Jeśli korzystasz z ulgi dla rodzin 4+, podaj dane co najmniej czworga dzieci. Jeśli informacje o dzieciach podajesz wyłącznie dla potrzeb ulgi dla rodzin 4+, nie wypełniaj poz. od 5 do 8. Jeśli to samo dziecko uprawnia Cię zarówno do ulgi dla rodzin 4+, jak i do ulgi na dzieci, kwadraty w poz. 9 lub w poz. 10 wypełnij łącznie z poz. 5 i poz. 7 (podatnik) oraz poz. 6 i poz. 8 (małżonek).

E.1. Dane identyfikacyjne dziecka (1)

1. PESEL	2. Pierwsze imię	
3. Nazwisko	4. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
	podatnik	małżonek
Liczba miesięcy, za które przysługuje odliczenie z tytułu ulgi na dzieci (w tym niepełnych)	5. ,	6. ,
Przysługujące odliczenie z tytułu ulgi na dzieci ⁹⁾	7. zł, gr	8. zł, gr
Ulga dla rodzin 4+	9. ☐ 1. tak	10. ☐ 1. tak

Na bazie powyższego formularza PIT-36 (wersja 31), konieczne jest uwidocznienie ulgi dla rodzin 4+ w sekcji D formularza:

- Pola 63-64: W tych polach podatnik powinien wskazać fakt skorzystania z ulgi dla rodzin 4+, stosownie dla swojego oraz małżonka, jeśli dotyczy.

- Pola 67-76: Kwoty przychodów korzystających ze zwolnienia do ustalonego sumarycznego limitu należy wpisać w tych polach, zarówno dla podatnika, jak i małżonka, jeśli dotyczy.

Załącznik PIT/0 w sekcji E:

- Podatnik powinien uzupełnić Załącznik PIT/0 w sekcji E, wskazując dane identyfikacyjne dzieci oraz zaznaczając pozycje 9-10, potwierdzającą chęć skorzystania z ulgi dla rodzin 4+.
- Jeśli podatnik chce również skorzystać z ulgi na dzieci, powinien także wypełnić odpowiednie sekcje dotyczące tej ulgi.

Uwaga dotycząca załączników:

- Podatnik powinien sprawdzić, czy załączniki PIT/0 są dostępne w aktualnej wersji formularza, ponieważ przepisy mogą ulec zmianie.

Dokumentacja dodatkowa:

- Zaleca się zachowanie dokumentacji potwierdzającej spełnienie warunków do skorzystania z ulgi dla rodzin 4+, takiej jak dowody urodzenia dzieci, by móc ją przedstawić na żądanie organów podatkowych.

Przykład:

Olena i Mykola składają wspólne zeznanie podatkowe. Jednocześnie wychowują czwórkę dzieci małoletnich. Ze względu na brak pełnej wiedzy podatkowej nie złożyli swoim pracodawcom w trakcie roku oświadczenia o chęci skorzystania z ulgi dla rodzin 4+. Olena osiągnęła w ciągu roku przychody z pracy w wysokości 100 000 złotych. Mykola uzyskał przychód z tytułu umowy zlecenia w wysokości 130 000 złotych. Od całkowitej kwoty swoich przychodów, płacili obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne poprzez płatnika. Jednocześnie w zeznaniu podatkowym pragną skorzystać z przysługującej im ulgi na dzieci. Zastanawiają się, w jakim zakresie zostaną opodatkowani, składając wspólne zeznanie podatkowe za rok 2023..

Rozwiązanie:

*Olena, dzięki uldze dla rodzin 4+, może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania do wysokości 85 528 zł. Podobne zwolnienie przysługuje Mykoli. Ich dochód podlegający opodatkowaniu we wspólnym zeznaniu podatkowym wyniesie 58 944 złote (100 000 złotych + 130 000 złotych - 2 * 85 528 zł). Kwota opodatkowana na ogólnych zasadach w całości korzysta z kwoty wolnej od podatku (tj. 2 * 30 000 złotych). Oprócz zwrotu zaliczek na PIT zapłaconych w ciągu roku, Olenie i Mykoli przysługuje dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dzieci w wysokości 6 924,12 złotych.*

Ulga dla młodych

Ulga dla młodych przewiduje zwolnienie osób poniżej 26 roku życia z opodatkowania określonych źródeł przychodów do wysokości 85 528 złotych (zgodnie z art. 21 ust. pkt 148 Ustawy o PIT). Zwolnienie to obejmuje przychody z różnych źródeł, takie jak:

- stosunek służbowy, stosunek pracy, praca nakładcza, spółdzielczy stosunek pracy,

- umowy zlecenia (art. 13 pkt 8 ustawy o PIT),
- praktyki absolwenckie,
- staż uczniowski,
- zasiłek macierzyński.

W sytuacji, gdy podatnik osiągnie 26 lat w trakcie roku podatkowego, ulga przysługuje jedynie do momentu ukończenia tego wieku. Płatnik zaliczek PIT jest odpowiedzialny za weryfikację możliwości korzystania z ulgi dla młodych, a informacja o skorzystaniu z tej ulgi powinna być uwzględniona w dokumencie PIT-11.

Jeżeli osoba poniżej 26 roku życia w danym roku osiągnie przychody jedynie z kwalifikujących się do zwolnienia źródeł, a suma tych przychodów nie przekroczy 85 528 złotych, zwolniona jest zarówno z opodatkowania, jak i z obowiązku złożenia zeznania podatkowego. W sytuacji wspólnego rozliczenia z małżonkiem, gdy oboje małżonkowie są poniżej 26 roku życia, ulga dla młodych przysługuje każdemu z nich.

Jeśli dochody przekroczą limit, nadwyżka podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych. W przypadku, gdy całość przychodów podatnika uzyskanych w trakcie roku ma pokrycie w informacjach PIT-11 sporządzonych przez płatników, usługa Twój e-PIT powinna prawidłowo uwzględnić ulgę dla młodych w automatycznie sporządzonym zeznaniu podatkowym.

Warto również zauważyć, że obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne obliczone od zwolnionego z opodatkowania przychodu z ulgi dla młodych nie są odliczane od dochodu podlegającego opodatkowaniu.

Dodatkowo, gdy podatnik jest uprawniony do innych zwolnień do kwoty 85 528 złotych, takich jak przewidziane w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz 152-154 Ustawy o PIT, należy uwzględnić, że zwolnienia te sumują się do tej kwoty.

D. Informacja o uldze dla młodych, uldze na powrót, uldze dla rodzin 4+ oraz uldze dla pracujących seniorów		
W części D.1. zaznacz kwadraty przy ulgach, z których korzystasz. W części D.2. wpisz przychody objęte zaznaczonymi ulgami.		
D.1. Rodzaj ulgi	podatnik	małżonek
Ulgę dla młodych (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy)	34. ☐	35. ☐
Ulgę na powrót (art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy)	36. ☐	37. ☐
Ulgę dla rodzin 4+ (art. 21 ust. 1 pkt 153 ustawy) Jeśli korzystasz z tej ulgi, dołącz do zeznania załącznik PIT/O. W części E załącznika wpisz dane co najmniej czworga dzieci uprawniających do skorzystania z ulgi dla rodzin 4+.	38. ☐	39. ☐
Ulgę dla pracujących seniorów (art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy)	40. ☐	41. ☐
D.2. Rodzaj przychodów	podatnik zł, gr	małżonek zł, gr
1. Przychody z pracy na etacie (art. 12 ust. 1 ustawy) ⁴¹	42.	43.
2. Przychody z umów zlecenia (art. 13 pkt 8 ustawy)	44.	45.
3. Przychody z praktyk absolwenckich i staży uczniowskich (art. 20 ust. 1 ustawy)	46.	47.
4. Przychody z zasiłku macierzyńskiego (art. 20 ust. 1 ustawy)	48.	49.
5. RAZEM Wpisz sumę kwot z wierszy od 1 do 4. Suma wykazanych przychodów nie może przekroczyć 85 528 zł. Limit ten przysługuje odrębnie podatnikowi i małżonkowi oraz dotyczy również przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, które korzystają z tych ulg, choć nie są wykazywane w tym zeznaniu.	50.	51.

Na przykładzie powyższego formularza PIT-37 (wersja 31), ulgę dla młodych należy uwzględnić w sekcji C formularza. Informację o korzystaniu z tego zwolnienia należy wpisać w polach 34-35, z osobnymi rubrykami dla podatnika i/lub małżonka. Kwoty przychodów kwalifikujących się do zwolnienia, sumujące się do ustalonego limitu, powinny zostać odnotowane w polach 42-51, również dla podatnika i/lub małżonka.

Przykład:

Oleksandr w 2023 roku osiągnął wyłącznie dochody ze stosunku pracy, wynoszące 72 000 złotych. Jego wynagrodzenie wypłacane było miesięcznie w kwocie 6 000 złotych, zawsze 1. dnia następnego miesiąca. Oleksandr urodził się 1 lipca 1996 roku. Podczas przygotowywania zeznań podatkowych zastanawia się, w jakim zakresie przysługuje mu ulga dla młodych.

Rozwiązanie:

Ulgę dla młodych przysługuje Oleksandrowi w odniesieniu do kwoty przychodu w wysokości 30 000 złotych (czyli 5 miesięcznych pensji otrzymanych przed 1 lipca 2023 r., datą ukończenia przez Oleksandra 26 roku życia). Kolejne wypłaty wynagrodzenia, mające miejsce po ukończeniu 26 roku życia, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych, co łącznie daje sumę 42 000 złotych.

Ulga dla pracujących seniorów

Kobiety, które ukończyły 60 lat, oraz mężczyźni, którzy ukończyli 65 lat, mają możliwość skorzystania z ulgi dla pracujących seniorów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). Ulga ta polega na zwolnieniu z opodatkowania części przychodów do limitu 85 528 złotych w skali roku. Warunkiem skorzystania z tego zwolnienia jest brak otrzymywania emerytury lub renty rodzinnej na podstawie określonych ustaw, takich jak ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy różnych służb, a także świadczenia po zwolnieniu ze służby przez funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy, uposażenia przysługującego w stanie spoczynku itp.

Zwolnienie to przysługuje podatnikowi, który, mimo nabycia prawa do emerytury, nie otrzymuje wymienionych świadczeń. Oznacza to, że seniorzy, którzy nadal pracują i nie pobierają emerytury lub innych wymienionych świadczeń, mogą skorzystać z ulgi dla pracujących seniorów, co pozwoli im na zwolnienie z opodatkowania części swoich dochodów.

Ulga dla pracujących seniorów obejmuje różne źródła przychodów, które podlegają zwolnieniu z podatku dochodowego. Przychody, które mogą korzystać z tej ulgi, to między innymi:

- Przychody ze stosunku pracy, stosunku służbowego, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy.
- Przychody z umów zlecenia, zgodnie z art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).
- Przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, opodatkowane na zasadach ogólnych, liniowym podatkiem dochodowym w wysokości 19%, lub według stawki 5% PIT, która jest właściwa dla dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej.

Ulga dla pracujących seniorów jest stosowana przez płatnika po złożeniu przez podatnika odpowiedniego oświadczenia, potwierdzającego spełnienie warunków koniecznych do skorzystania ze zwolnienia. Jeśli podatnik nie złożył oświadczenia w trakcie roku, co skutkowało brakiem obniżenia zobowiązań podatkowych przez płatnika poprzez zastosowanie ulgi dla pracujących seniorów, podatnik nadal ma prawo skorzystać z ulgi, składając roczne zeznanie podatkowe. Nadwyżka przychodu powyżej kwoty limitu podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Dodatkowo, jeśli podatnik jest jednocześnie uprawniony do innych zwolnień do kwoty 85 528 złotych w skali roku, o których mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, artykuł 21 ustęp 1 pkt 148 oraz 152-154, należy zauważyć, że zwolnienie z opodatkowania przysługuje sumarycznie do kwoty 85 528 złotych rocznie, uwzględniając wszystkie wspomniane preferencje, do których podatnik ma prawo.

D. PRZYCHODY ZWOLNIONE OD PODATKU NA PODSTAWIE ART. 21 UST. 1 PKT 148, 152, 153 i 154 USTAWY

Należy zaznaczyć właściwe kwadraty oraz wykazać przychody objęte zwolnieniami. Suma przychodów zwolnionych od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148, 152, 153 i 154 ustawy nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty 85 528 zł. Limit ten przysługuje odrębnie podatnikowi i małżonkowi oraz obejmuje również przychody objęte zwolnieniami na podstawie wskazanych przepisów, które nie są wykazywane w tym zeznaniu. W przypadku zaznaczenia kwadratu w poz. 63 lub 64 należy do zeznania dołączyć PIT/O z wypełnioną częścią E zawierającą dane co najmniej czworga dzieci uprawniających do ulgi dla rodzin 4+.

Rodzaj zwolnienia	podatnik	małżonek
Ulga dla młodych, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy	59. ☐	60. ☐
Ulga na powrót, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy	61. ☐	62. ☐
Ulga dla rodzin 4+, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 153 ustawy	63. ☐	64. ☐
Ulga dla pracujących seniorów, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy	65. ☐	66. ☐

Rodzaj przychodów	podatnik zł, gr	małżonek zł, gr
Przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy	67. ,	68. ,
Przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy	69. ,	70. ,
Przychody z praktyk absolwenckich i staży uczniowskich	71. ,	72. ,
Przychody z zasiłku macierzyńskiego	73. ,	74. ,
Przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej	75. ,	76. ,

Na formularzu PIT-36 (wersja 31) ulga dla pracujących seniorów powinna zostać uwidoczniiona w sekcji D formularza. Faktyczne skorzystanie ze zwolnienia wymaga wypełnienia pól 65-66, odnoszących się do podatnika i/lub małżonka. Natomiast kwoty przychodów, które kwalifikują się do zwolnienia, powinny być zaznaczone w polach 67-76, również dla podatnika i/lub małżonka.

Przykład

Oksana, urodzona 20 września 1962 r., zdobyła uprawnienia do emerytury, ale postanowiła w 2023 roku kontynuować pracę dla swojego dotychczasowego pracodawcy. Brak zgłoszenia pracodawcy o zamiarze skorzystania z ulgi dla pracującego seniora w trakcie roku spowodował opodatkowanie jej całkowitych przychodów w wysokości 50 000 złotych na ogólnych zasadach.

Rozwiązanie

Podczas składania zeznania podatkowego Oksana powinna uwzględnić wszystkie przychody z pracy, umieszczając je w sekcji D formularza PIT-37 (wersja 30) w odpowiedniej pozycji dla przychodów z pracy (pozycja 42). Dodatkowo, w celu skorzystania z ulgi dla pracujących seniorów, powinna zaznaczyć odpowiednie pole potwierdzające chęć skorzystania z tej ulgi (pozycja 40). Zaliczki na PIT pobrane z wynagrodzenia Oksany w trakcie roku będą podlegać zwrotowi w ramach składanego zeznania podatkowego.

Część 5:

Wybrane odliczenia od dochodu w zeznaniu rocznym

Składki na ZUS

W przypadku, gdy podatnik jest objęty ubezpieczeniem społecznym, istnieje możliwość skorzystania z odliczenia składek na ubezpieczenie społeczne (ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe). Dotyczy to:

- składek potrąconych w roku podatkowym, które zostały uwzględnione przez płatnika w informacji PIT-11. Należy zaznaczyć, że odliczenie nie obejmuje składek, których podstawą wymiaru jest dochód (przychód) zwolniony od podatku, ani składek, których podstawą wymiaru jest dochód, od którego zaniechano poboru podatku.
- składek opłaconych w roku podatkowym z własnych środków przez podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne zarówno dla niego samego, jak i osób współpracujących, w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (np., Islandia, Norwegia) lub w Konfederacji Szwajcarskiej, o ile składka nie była wcześniej odliczana w tym państwie lub dochód (przychód) nie był zwolniony od podatku na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Warto podkreślić, że możliwość skorzystania z tego odliczenia istnieje wyłącznie w przypadku posiadania podstawy wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innej umowy, a organ podatkowy musi uzyskać informacje podatkowe od organu podatkowego państwa, w którym opłacane były składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne.
- składek opłaconych w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe przez podatnika i osoby z nim współpracujące.

Jaką kwotę można odliczyć?

Wysokość odliczenia składek na ubezpieczenia społeczne jest ograniczona do uzyskanego przez podatnika dochodu. Kwoty składek wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote, korzystając z kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia wydatku.

Wymagane dokumenty

Aby udokumentować prawo do skorzystania z odliczenia składek na ZUS, można przedstawić różne dokumenty potwierdzające poniesienie tych wydatków. Przykładowe dowody obejmują:

PIT-11 od płatnika:

- Informacje od płatnika, które są dostarczane podatnikowi w formie dokumentu PIT-11, mogą być używane jako dowód poniesienia składek na ubezpieczenia społeczne.

Dokumenty płatności:

- Dowody dokonania płatności składek, takie jak dowody wpłaty, potwierdzenia przelewu lub wyciągi bankowe, stanowią ważny dokument potwierdzający faktyczne opłacenie składek przez podatnika.

Zaświadczenie z ZUS:

- Zaświadczenie wystawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) może również stanowić dowód na poniesienie składek ZUS.

Podatnicy powinni przechowywać te dokumenty oraz inne związane z procesem składania zeznań podatkowych, aby móc w razie potrzeby udowodnić swoje uprawnienia do ulgi.

Ulga na internet

W ramach tej preferencji podatkowej, podatnik ma możliwość pomniejszenia swojego dochodu o poniesione wydatki związane z korzystaniem z Internetu w danym roku podatkowym, bez względu na miejsce i sposób użytkowania (np. w domu - przy użyciu stałego łącza, bezprzewodowego, także za pomocą urządzeń mobilnych).

Warto jednak zaznaczyć, że ulga nie obejmuje wydatków związanych z zakupem sprzętu, elementów sieci, instalacją, rozbudową, modernizacją, codziennym utrzymaniem (czyli serwisem), ani opłatą aktywacyjną (jeżeli opłata ta nie jest związana z samym korzystaniem, lecz jedynie z możliwością korzystania).

Jaką kwotę można odliczyć?

Największa możliwa suma, którą można odliczyć w ciągu jednego roku podatkowego, wynosi 760 złotych. To ograniczenie odnosi się do każdego indywidualnego podatnika, co oznacza, że jeśli małżonkowie ponoszą pewne wydatki, każde z nich ma prawo do pełnego limitu, jednakże nie przekraczającego faktycznie poniesionego wydatku.

Ważne jest również zaznaczyć, że limit ten nie przenosi się na kolejny rok podatkowy. Innymi słowy, jeśli konkretny wydatek nie został odliczony z powodu braku dochodu w danym roku, nie ma możliwości odliczenia go w roku następnym.

Wymagane dokumenty

Aby skorzystać z ulgi internetowej, podatnik musi posiadać dokument potwierdzający poniesienie wydatku (np. fakturę lub rachunek). Dokument ten powinien zawierać następujące informacje:

- dane identyfikujące kupującego (odbiorcę usługi).

- dane identyfikujące sprzedającego usługę.
- rodzaj usługi, w tym w szczególności informację, że obejmuje ona dostęp do sieci Internet.
- kwotę zapłaty za usługę.
- W sytuacji, gdy dostęp do internetu jest jedną z wielu usług świadczonych przez tego samego dostawcę, dokument wystawiony przez dostawcę musi jednoznacznie wskazywać kwotę wydatków związanych z użytkowaniem sieci Internet.

Ulga termomodernizacyjna

Osoba podlegająca opodatkowaniu, która jest właścicielem lub współwłaścicielem domu jednorodzinnego (również w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej), ma prawo do skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej. Ważne jest, aby budynek był już oddany do użytku, co oznacza, że nie można korzystać z ulgi, jeśli budynek nadal jest w trakcie budowy.

Nie ma jednak określonego minimalnego okresu "używania" budynku, dlatego jeśli wydatki na termomodernizację zostały poniesione w trakcie budowy, zanim dom został oficjalnie oddany do użytku, podatnik nie będzie uprawniony do skorzystania z ulgi. Natomiast jeśli wydatki zostały poniesione po oddaniu budynku do użytkowania, mogą one kwalifikować się do ulgi, ponieważ dotyczą już budynku używanego (a nie nowego).

Wydatki kwalifikujące się do odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej muszą spełniać następujące warunki:

- muszą być uwzględnione w załączniku do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z 21 grudnia 2018 r., określającego wykaz rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych.
- dotyczą przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, które zakończy się w okresie trzech kolejnych lat, liczonych od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.
- muszą być udokumentowane fakturą wystawioną przez podatnika podatku VAT, który nie korzysta ze zwolnienia od tego podatku.
- nie mogą być sfinansowane lub dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ani nie mogą zostać zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.
- nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie były odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ani nie były uwzględnione w związku z korzystaniem z ulg podatkowych zgodnie z Ordynacją podatkową.

Jaką kwotę można odliczyć?

Najpierw należy wybrać odpowiedni formularz podatkowy do rozliczenia, taki jak PIT-37, PIT-36, PIT-36L lub PIT-28, zależnie od właściwego sposobu rozliczenia (według skali podatkowej, liniowo lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych). Następnie, kwotę odliczenia z tytułu ulgi termomodernizacyjnej należy wpisać w załączniku PIT/O oraz w głównej deklaracji podatkowej.

Ważne jest, aby upewnić się, że suma odliczeń nie przekracza ustalonego limitu, który wynosi maksymalnie 53 000 złotych w odniesieniu do wszystkich przeprowadzonych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem.

Wydatki na modernizację termiczną, które nie były pokryte dochodem (przychodem) podatnika w roku, w którym zostały poniesione, mogą być odliczone w przyszłych latach, jednak nie dłużej niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym zainicjowano pierwszy wydatek. W zeznaniu podatkowym należy zadeklarować ulgę w pełnej wysokości poniesionych kosztów, niezależnie od faktycznego dochodu w danym roku. Kwota, która nie została odliczona ze względu na brak pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, może być odliczana w kolejnych latach. Ważne jest, aby pamiętać, że odliczenia tego dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym miały miejsce wydatki, a nie w innych latach. Nie istnieje możliwość grupowego odliczenia wszystkich wydatków z kilku lat w jednym zeznaniu podatkowym. Jednakże, istnieje opcja korekty deklaracji za wcześniejsze lata, jeśli podatnik nie odliczył ulgi lub nie był świadomy zasady odliczania tylko w roku poniesienia wydatków.

Ważna informacja: w przypadku braku realizacji przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w ciągu trzech lat (licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek), konieczne będzie zwrócenie ulgi przez podatnika. Oznacza to, że wcześniej odliczona kwota z tego tytułu będzie musiała zostać doliczona do dochodu podatnika za rok podatkowy, w którym minął trzyletni termin.

Wymagane dokumenty

Uprawnienia do korzystania z ulgi należy udokumentować fakturami z naliczonym podatkiem VAT od sprzedaży. Z tego powodu niemożliwe jest skorzystanie z ulgi w sytuacjach takich jak:

- usługi remontowo-montażowe świadczone przez tzw. "złote ręczki", którzy działają bez wystawiania faktur (tzw. na czarno) lub ci, którzy korzystają ze zwolnienia z VAT do kwoty 200 000 zł rocznie.
- zakupu używanych przedmiotów, które nie są dokonywane od podatników VAT.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Ulgę termomodernizacyjną można uwzględnić w załączniku PIT/O do następujących deklaracji:

- PIT-37, jeśli podatnik otrzymuje przychody opodatkowane według skali podatkowej przez płatnika (np. z umowy o pracę, emerytury),

- PIT-36, jeśli podatnik uzyskuje przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych przychodów bez pośrednictwa płatnika,
- PIT-36L, jeśli podatnik otrzymuje przychody opodatkowane podatkiem liniowym,
- PIT-28, jeśli podatnik uzyskuje przychody opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych (np. z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy).

Ulga rehabilitacyjna

Ulga ta przysługuje podatnikowi, gdy:

- jest osobą niepełnosprawną lub
- utrzymuje osobę niepełnosprawną oraz
- ponosi wydatki na rehabilitację lub na ułatwienia związane z wykonywaniem codziennych czynności życiowych.

Warto zaznaczyć, że katalog wydatków objętych ulgą, zarówno tych nielimitowanych, jak i tych limitowanych, jest określony wyczerpująco. Oznacza to, że osoba uprawniona do ulgi może odliczyć jedynie te wydatki, które zostały jasno wymienione w przepisach ustawy PIT.

Jaką kwotę można odliczyć?

W przypadku różnych rodzajów wydatków:

- W przypadku wydatków nielimitowanych, Podatnik ma prawo odliczyć rzeczywistą kwotę poniesionego wydatku w danym roku podatkowym;
- W przypadku wydatków ograniczonych "górnym" limitem kwotowym, można odliczyć jedynie kwotę wydatku, który został poniesiony, ale nie przekracza ustalonego limitu;
- Jeżeli wydatki są częściowo sfinansowane ze środków różnych funduszy lub zwrócone w jakiejkolwiek formie, odlicza się różnicę między faktycznie poniesionymi kosztami a kwotą uzyskaną ze wspomnianych funduszy lub zwróconą przez inny podmiot;
- W przypadku wydatków na leki, odlicza się różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 złotych.

Ważna informacja: Nie ma możliwości odliczenia wydatków - nawet jeśli są wymienione w ustawie – jeśli zostały one:

- w całości sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub
- w całości zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

Wymagane dokumenty

Podatnik może potwierdzić wysokość poniesionych wydatków na podstawie różnych dokumentów, takich jak faktura, rachunek, dowód wpłaty na pocztę lub potwierdzenie przelewu bankowego. Te dokumenty powinny zawierać informacje o tym, kto, kiedy, komu, ile oraz za co dokładnie zapłacił. Możliwe jest również odliczenie wydatków poniesionych za granicą.

W przypadku wydatków limitowanych, takich jak opłacenie przewodników dla osób niewidomych zaliczonych do I lub II grupy inwalidztwa, utrzymanie psa asystującego czy też używanie samochodu osobowego, nie jest konieczne przedstawianie dokumentów potwierdzających te wydatki.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Ulgą rehabilitacyjną może być przedstawiona wraz z załącznikiem PIT/O (informacja o odliczeniach) w:

- deklaracji PIT-37 - jeśli podatnik uzyskał przychody opodatkowane według skali podatkowej za pośrednictwem płatnika (np. z umowy o pracę, emerytury),
- deklaracji PIT-36 - jeśli podatnik uzyskał przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub inne przychody bez pośrednictwa płatnika,
- deklaracji PIT-28 - jeśli podatnik uzyskał przychody opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych (np. z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy).

Darowizny

Przekazanie darowizny na Organizację Pożytku Publicznego (OPP)

Podatnik ma możliwość skorzystania z ulgi, jeśli przekazał darowiznę na cele, które zostały precyzyjnie określone w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Te cele obejmują wsparcie rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej, działalność charytatywną, pomoc dla osób niepełnosprawnych, ochronę i promocję zdrowia, a także wsparcie dla nauki, szkolnictwa wyższego i edukacji.

Darowiznę można przekazać na rzecz:

- organizacji pozarządowych, takich jak fundacje i stowarzyszenia, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych, nie mają charakteru dochodowego, oraz prowadzą działalność w celach niezarobkowych; ponadto, darowizny mogą być przekazywane również na rzecz kościołów, stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego czy spółdzielni socjalnych;
- równoważnych organizacji, które zostały wyznaczone i określone w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym kraju należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a które prowadzą działalność pożytku publicznego w obszarze zadań publicznych i realizują określone cele.

Zastosowanie ulgi

Ulga przysługuje podatnikowi, jeżeli osiąga dochody, które są opodatkowane według skali podatkowej (czyli według stawek 12% lub 32%) lub podatkiem zryczałtowanym od przychodów ewidencjonowanych (ryczałt ewidencjonowany). Niemożliwe jest odliczenie darowizny w sytuacjach, gdy:

- Przekazana darowizna jest skierowana na rzecz osób fizycznych.
- Darowizna jest przekazana na rzecz osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, które prowadzą działalność gospodarczą, związana z wytwarzaniem określonych wyrobów lub handlem nimi, takich jak elektroniczne, paliwowe, tytoniowe, spirytusowe, winiarskie, piwowskie, a także wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, wyrobów z metali szlachetnych lub z ich udziałem.
- Darowizna została zwrócona w jakiegokolwiek formie.
- Wydatek został uwzględniony w kosztach uzyskania przychodów.
- Wydatki zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o ryczałcie lub zostały odliczone od dochodu zgodnie z przepisami ustawy PIT.

Ulga przysługuje podatnikowi, jeżeli osiąga dochody, które są opodatkowane według skali podatkowej (czyli według stawek 12% lub 32%) lub podatkiem zryczałtowanym od przychodów ewidencjonowanych (ryczałt ewidencjonowany). Niemożliwe jest odliczenie darowizny w sytuacjach, gdy:

- przekazana darowizna jest skierowana na rzecz osób fizycznych.
- darowizna jest przekazana na rzecz osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, które prowadzą działalność gospodarczą, związana z wytwarzaniem określonych wyrobów lub handlem nimi, takich jak elektroniczne, paliwowe, tytoniowe, spirytusowe, winiarskie, piwowskie, a także wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, wyrobów z metali szlachetnych lub z ich udziałem.
- darowizna została zwrócona w jakiegokolwiek formie.
- wydatek został uwzględniony w kosztach uzyskania przychodów.

- wydatki zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o ryczałcie lub zostały odliczone od dochodu zgodnie z przepisami ustawy PIT.

Jaką kwotę można odliczyć?

Podatnik może dokonać odliczenia kwoty darowizny, ale nie przekraczającej 6% swojego dochodu lub przychodu. Jest to wspólny limit dla odliczeń darowizn na cele związane z kultem religijnym, honorowym krwiodawstwem, kształceniem zawodowym oraz przygotowaniem i realizacją inwestycji w odbudowie Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie.

Warto zaznaczyć, że kwoty darowizny, które nie zostały odliczone w danym roku podatkowym z powodu braku wystarczających dochodów, nie mogą być przeniesione i odliczone w późniejszych latach. Jeżeli podatnik uzyskiwał dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej, najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze w danym roku podatkowym, może on odliczyć przekazaną darowiznę w trakcie roku podatkowego, tj. przy obliczaniu zaliczki lub ryczałtu. Ostateczne rozliczenie dokonuje się jednak w zeznaniu podatkowym.

Wymagane dokumenty

Aby udokumentować prawo do ulgi, podatnik musi przedstawić dokumentację potwierdzającą wysokość darowizny. W przypadku darowizny pieniężnej, dokumentem może być dowód wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub na jego rachunek bankowy, o ile jest inny niż rachunek płatniczy. Natomiast w sytuacji, gdy darowizna ma formę niepieniężną, podatnik powinien posiadać dowód zawierający dane identyfikujące darczyńcę, a także informacje o wartości przekazanej darowizny, wraz z oświadczeniem obdarowanego potwierdzającym jej przyjęcie.

Jeśli darowizna została przekazana na rzecz organizacji pożytku publicznego z innego kraju Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, aby ją odliczyć, konieczne jest spełnienie dwóch warunków. Po pierwsze, podatnik musi posiadać oświadczenie tej organizacji, potwierdzające, że w dniu przekazania darowizny była równoważną organizacją w porównaniu do organizacji działających na podstawie polskich przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujących określone cele. Po drugie, musi istnieć podstawa prawna, wynikająca z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska, uprawniająca organ podatkowy do uzyskania informacji podatkowych od organu podatkowego kraju, na którego terytorium organizacja ma siedzibę.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Możliwość wykazania darowizny na cele Organizacji Pożytku Publicznego (OPP) zależy od rodzaju uzyskiwanych przez podatnika przychodów. Podatnik może skorzystać z tego odliczenia i wykazać je w załączniku PIT/O (informacja o odliczeniach) w następujących deklaracjach podatkowych:

- Deklaracja PIT-37, jeśli podatnik uzyskuje przychody opodatkowane według skali podatkowej za pośrednictwem płatnika (np. z umowy o pracę, emerytury).

- Deklaracja PIT-36, jeśli podatnik uzyskuje przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub inne przychody bez pośrednictwa płatnika.
- Deklaracja PIT-28, jeśli podatnik uzyskuje przychody opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych (np. z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy).

W każdym z tych przypadków podatnik może skorzystać z odliczenia za przekazane darowizny na cele OPP i uwzględnić je w swoim zeznaniu podatkowym.

Darowizna na cele kultu religijnego

Ulga dotyczy darowizn na cele kultu religijnego, które obejmują przekazywanie środków finansowych na projekty związane z budową, remontem, wyposażeniem oraz zakupem przedmiotów liturgicznych, takich jak np. monstrancje. Beneficjentami tej ulgi są kościoły, związki religijne, a także kościelne osoby prawne, takie jak zakony czy parafie.

Zastosowanie ulgi

Ulga jest dostępna dla podatnika, który osiąga dochody opodatkowane według skali podatkowej (czyli w ramach stawek podatkowych wynoszących 12% lub 32%) lub podatkiem zryczałtowanym od przychodów ewidencjonowanych (ryczałt ewidencjonowany).

Jaką kwotę można odliczyć?

Podatnik może odliczyć kwotę darowizny, jednak nie przekraczając 6% swojego dochodu lub przychodu. Limit ten jest wspólny z odliczeniami z tytułu darowizn na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego, honorowego krwiodawstwa, kształcenia zawodowego, oraz przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie.

Warto zaznaczyć, że kwoty darowizny, które nie zostały odliczone w zeznaniu podatkowym z powodu niewystarczających dochodów (przychodów), nie mogą być odliczone w późniejszych latach. Jeśli podatnik w danym roku podatkowym osiągał dochody (przychody) z pozarolniczej działalności gospodarczej, najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze, to przekazaną darowiznę można odliczyć już w trakcie tego roku podatkowego, przy obliczaniu zaliczki lub ryczału. Ostateczne rozliczenie następuje jednak w zeznaniu podatkowym.

Kwoty darowizn nie mogą być odliczone, jeżeli:

- Zostały uznane za koszty uzyskania przychodów,
- Były wcześniej odliczone od przychodu zgodnie z przepisami ustawy o ryczałcie lub odliczone od dochodu na podstawie ustawy PIT,
- Zostały zwrócone podatnikowi w dowolnej formie.

Wymagane dokumenty

Podatnik dokumentuje wysokość darowizny za pomocą:

- Potwierdzenia dokonanej wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub na rachunek bankowy innego niż rachunek płatniczy - w przypadku darowizny w formie pieniężnej,
- Dokumentu zawierającego informacje identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny, wraz z oświadczeniem obdarowanego o przyjęciu darowizny - w przypadku darowizny w formie niepieniężnej.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Aby wykazać darowiznę na cele kultu religijnego, podatnik może dołączyć informację o odliczeniach (PIT/O) do:

- deklaracji PIT-37, jeśli uzyskuje przychody opodatkowane według skali podatkowej za pośrednictwem płatnika, na przykład z umowy o pracę lub emerytury;
- deklaracji PIT-36, jeśli uzyskuje przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych przychodów bez pośrednictwa płatnika;
- deklaracji PIT-28, jeśli uzyskuje przychody opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych, na przykład z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy.

Darowizny na kształcenie zawodowe

Podatnik ma prawo odliczyć darowiznę w postaci materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, jednak nie obejmuje to materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, które są niekompletne, nienadające się do użytku lub mają ponad 12 lat. Darowiznę mogą przyjąć publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz publiczne placówki i centra.

Zastosowanie ulgi

Ulga przysługuje podatnikowi, gdy osiąga dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej, które podlegają opodatkowaniu według skali podatkowej (czyli stawkami 12% lub 32%), są objęte opodatkowaniem liniowym (o stawce 19%) lub podlegają zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu od przychodów ewidencjonowanych (tzw. ryczałt ewidencjonowany).

Jaką kwotę można odliczyć?

Podatnik może odliczyć od podstawy opodatkowania kwotę darowizny, ale suma odliczeń nie może przekroczyć 6% jego dochodu lub przychodu. Obliczenia ulgi dokonuje się w oparciu o wspólny limit dotyczący odliczeń z tytułu darowizn na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego, kultu religijnego, honorowego krwiodawstwa oraz przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie.

Warto zauważyć, że jeżeli podatnik nie mógł odliczyć pełnej kwoty darowizny w zeznaniu podatkowym z powodu niewystarczających dochodów, to nie będzie mógł tego zrobić w kolejnych latach. Natomiast jeśli w danym roku podatkowym osiągał dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej, najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze, to może odliczyć przekazaną darowiznę już w trakcie roku podatkowego, np. przy obliczaniu zaliczki lub ryczału. Ostateczne rozliczenie jednak wymaga złożenia zeznania podatkowego.

Wymagane dokumenty

Podatnik dokumentuje wysokość darowizny za pomocą dokumentu zawierającego informacje identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny, wraz z oświadczeniem obdarowanego potwierdzającym jej przyjęcie.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Aby wykazać darowiznę na cele kultu religijnego, podatnik może ją wykazać w informacji PIT/O jako załączniku do:

- deklaracji PIT-36, jeżeli osiągnął przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub inne przychody bez pośrednictwa płatnika;
- deklaracji PIT-36L, jeżeli podlegał opodatkowaniu podatkiem liniowym;
- deklaracji PIT-28, jeżeli uzyskiwał przychody opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych.

Ulgą na IKZE

Ulgą na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) pozwala na gromadzenie oraz inwestowanie środków pieniężnych. Wpłaty na IKZE, zgodnie z przepisami ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, mogą być odliczone od:

- Dochodu, który podlega opodatkowaniu według skali podatkowej.
- Dochodu, który jest opodatkowany podatkiem liniowym (19%).
- Przychodu, który jest opodatkowany ryczałem od przychodów ewidencjonowanych.

Zastosowanie ulgi

Podatnik ma prawo skorzystania z ulgi, jeżeli w ciągu roku dokonał wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE).

Maksymalna kwota wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) nie może przekroczyć 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, zgodnie z ustawą budżetową lub ustawą o prowizorium budżetowym, lub ich projektami. Dla osób

prowadzących pozarolniczą działalność, oznacza to limit w wysokości 1,8-krotności tego wynagrodzenia. W 2023 roku maksymalne limity wynosiły odpowiednio 8 322 złotych i 12 483 złotych.

Jaką kwotę można odliczyć?

Ulga podatkowa jest odliczana w rocznym zeznaniu podatkowym od dochodu, który podlega opodatkowaniu według skali podatkowej, podatkiem liniowym (19%) lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Ważne jest, że kwoty wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE), które nie zostały odliczone ze względu na brak wystarczających dochodów (przychodów) w danym roku podatkowym, nie mogą być odliczone w kolejnych latach.

Wymagane dokumenty

Podatnik jest zobowiązany dostarczyć dokumentację potwierdzającą korzystanie z ulgi, obejmującą różnorodne dowody, z których wynika dokonanie takiego wydatku. Dokument ten powinien zawierać istotne informacje, takie jak dane identyfikujące osobę dokonującą wpłaty, odbiorcę środków, tytuł oraz kwotę dokonanej wpłaty. Przykładem takiego dokumentu może być np. potwierdzenie przelewu bankowego.

Warto zaznaczyć, że jeśli pracodawca uczestniczył w procesie przekazywania wpłat na Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE), podatnik powinien posiadać dokumenty, które potwierdzają, że był on uprawniony do potrącania tych wpłat oraz informacje dotyczące wysokości dokonanych wpłat.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Wydane środki na Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) mogą zostać uwzględnione w zeznaniu podatkowym z dołączonym załącznikiem PIT/O (informacja o odliczeniach) w następujących deklaracjach:

- Deklaracja PIT-37 – jeśli podatnik otrzymał przychody, które są opodatkowane według skali podatkowej poprzez płatnika, na przykład z umowy o pracę czy emerytury.
- Deklaracja PIT-36 – jeśli podatnik uzyskiwał przychody opodatkowane według skali podatkowej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych przychodów bez pośrednictwa płatnika.
- Deklaracja PIT-36L – jeśli podatnik otrzymał przychody opodatkowane podatkiem liniowym.
- Deklaracja PIT-28 – jeśli podatnik uzyskiwał przychody opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, na przykład z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy itp.

Wybrane odliczenia od dochodu za 2023 r.

Rodzaj odliczenia	Wysokość odliczenia	Dodatkowe wymogi	Konieczne dokumenty	PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Wymagany załącznik
Składki na ZUS	W wysokości zapłaconych lub pobranych składek na ubezpieczenie emerytalne/ rentowe/ chorobowe/ wypadkowe.		RMUA lub inny dokument potwierdzający wartość zapłaconych lub pobranych składek	👍	👍	👍	👍	Brak załącznika - wykazuje się w samej deklaracji
Ulga na Internet	760 złotych	Nie więcej niż poniesione wydatki (do limitu) tylko 2 bezpośrednio następujące po sobie lata	Dokument potwierdzający poniesione wydatki	👍	👍		👍	PIT/O
Ulga termomodernizacyjna	53 000 złotych	Poniesione koszty można rozliczać do 6 lat od roku poniesienia pierwszego wydatku	Faktury z podatkiem VAT (od podatników VAT czynnych)	👍	👍	👍	👍	PIT/O
Ulga na leki	Koszt leków minus 100 złotych za miesiąc. W przypadku pieluch i pieluchomajtek itp. - max. 2 280 złotych	Zaświadczenie lekarskie o konieczności stosowania leków	Dowód poniesienia wydatku	👍	👍		👍	PIT/O
Ulga sprzęt rehabilitacyjny	W wysokości poniesionych wydatków	Orzeczenie o niepełnosprawności	Dowód poniesienia wydatku	👍	👍		👍	PIT/O
Ulga na samochód	2 280,00 złotych	Orzeczenie o niepełnosprawności bez konieczności wskazania I i II grupy	Akt własności / współwłasności	👍	👍		👍	PIT/O
Darowizny na cele charytatywno - opiekuńcze Kościołów	Do 100% dochodu podatnika (bez ograniczeń dochodowych)	Bez limitu!	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny oraz potwierdzenie realizacji celu przez Kościół (termin: 2 lata).	👍	👍	👍	👍	PIT/O
Darowizny na cele kultu religijnego - na Kościół	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny	👍	👍		👍	PIT/O
Darowizny na organizacje pożytku publicznego	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny	👍	👍		👍	PIT/O
Darowizna na cele edukacji zawodowej	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%; musi być przekazana wyłącznie na szkoły prowadzącej szczególny profil edukacji	Umowa darowizny składników majątku (brak możliwości odliczenia w przypadku pieniężnej darowizny)	👍	👍	👍	👍	PIT/O
Wydatki na IKZE (konto emerytalne)	Wartość równa podstawie opodatkowania, nie więcej niż 8 322 złote, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą 12 483 złote (limit na 2023 r.)		Dokument potwierdzający wartość zapłaconych lub pobranych składek	👍	👍	👍	👍	PIT/O

Część 6.

Obliczenie podatku

Podstawa obliczenia podatku

Podstawą obliczenia podatku jest dochód, czyli suma przychodów pomniejszona o koszty uzyskania przychodów z konkretnych źródeł, które podlegają opodatkowaniu według skali podatkowej. Przychody/dochody objęte szczególnymi zasadami opodatkowania (takimi jak podatek zryczałtowany, podatek liniowy, dochody kapitałowe, dywidendy, odsetki, dochody ze sprzedaży nieruchomości) nie są wliczane do podstawy opodatkowania, która jest rozliczana według ogólnych zasad (skala podatkowa).

Dodatkowo, podatnik może zmniejszyć podstawę opodatkowania o dodatkowe odliczenia, do których ma stosowne uprawnienia.

Skala podatkowa

Przedstawiamy aktualne stawki podatkowe w Polsce, które będą miały zastosowanie przy składaniu zeznania podatkowego za 2023 rok.

Próg podatkowy	Podstawa opodatkowania	Stawka podatku	Obliczenie podatku
I próg podatkowy	do 120 000 zł	12%	12% minus kwota zmniejszająca podatek 3600 zł
II próg podatkowy	Powyżej 120 000 zł	32%	10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł

Należy mieć na uwadze, że w Polsce funkcjonuje dodatkowy, trzeci próg podatkowy, choć nieoficjalny, dotyczący osób, których roczne dochody przekraczają 1 000 000 złotych. W tym przypadku obowiązuje podatek solidarnościowy w wysokości 4%, naliczany od dochodów przekraczających tę kwotę. W rezultacie dochody powyżej 1 000 000 złotych podlegają podwójnemu opodatkowaniu – stawką 32% oraz 4%.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, opodatkowaniu według skali podatkowej nie podlegają:

- osoby, które rozliczają się według stawki liniowej (19% w przypadku PIT-36L),
- osoby, które korzystają z ryczału ewidencjonowanego lub posiadają kartę podatkową,
- osoby prywatne inwestujące w kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
- osoby dokonujące sprzedaży nieruchomości i praw pokrewnych,
- osoby osiągające dochody z kapitałów pieniężnych,

- osoby osiągające dochody ze zbycia papierów wartościowych lub instrumentów finansowych,
- nierezydenci, którzy nie wybierają opodatkowania według skali,
- zwycięzcy gier i zakładów, otrzymujący nagrody ze sprzedaży premiowej,
- osoby rozliczające działalność wykonywaną osobiście, gdy uzyskane rocznie przychody nie przekraczają 200 zł,
- emeryci i renciści, otrzymujący świadczenia z byłego zakładu pracy,
- osoby otrzymujące wynagrodzenia za pomoc organom ścigania,
- osoby uzyskujące zyski z oszczędności na więcej niż jednym indywidualnym koncie emerytalnym (IKE),
- żołnierze, którzy otrzymują odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia służby.

Kwota zmniejszająca podatek

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie używa określenia "kwota wolna od podatku", lecz "kwota zmniejszająca podatek". Obecnie wynosi ona 3600 zł rocznie (czyli 300 zł miesięcznie).

W przypadku pracy najemnej, płatnik zazwyczaj obniża potrącane zaliczki na podatek o kwotę nie przekraczającą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, jeśli podatnik dostarczy oświadczenie o stosowaniu tego pomniejszenia (PIT-2). Nawet jeżeli podatnik nie dostarczy takiego oświadczenia, nadal ma prawo skorzystać z kwoty zmniejszającej podatek przy rozliczeniu rocznym.

Danina solidarnościowa

Danina solidarnościowa to dodatkowe zobowiązanie skarbowe, stosowane wobec najbogatszych podatników. Osoby, których roczne dochody przekraczają 1 000 000 zł, podlegają daninie solidarnościowej, co określa art. 30h Ustawy o PIT. Obejmuje to obowiązek zapłaty dodatkowego obciążenia w wysokości 4% od podstawy daniny. W praktyce daninę solidarnościową można traktować jako trzeci próg podatkowy.

Do ustalenia dochodu podlegającego daninie solidarnościowej sumuje się dochody opodatkowane ogólnymi zasadami wraz z dochodami zagranicznymi (rozliczanymi wyłącznie metodą proporcjonalnego odliczenia), dochodami opodatkowanymi liniowo, a także dochodami z tytułu sprzedaży akcji i papierów wartościowych.

Jako że dodatkowe zobowiązanie jest naliczane od dochodu, podstawę opodatkowania stanowi suma przychodów podlegających daninie solidarnościowej, pomniejszona o kwalifikujące się odliczenia. Wśród odliczeń, które kwalifikują się do uwzględnienia, znajdują się:

- koszty uzyskania przychodu,
- składki na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe).

- zapłacone bezpośrednio przez podatnika na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe, oraz na ubezpieczenia osób z nim współpracujących,
- potrącone przez płatnika ze środków podatnika, jednakże bez uwzględniania składek, których podstawę wymiaru stanowi dochód (przychód) zwolniony od podatku, a także składek, których podstawę wymiaru stanowi dochód, od którego zaniechano poboru podatku,
- składki opłacone w roku podatkowym na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne podatnika lub osób z nim współpracujących w krajach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej,
- w przypadku, gdy podatek jest opłacany przez podmiot płacący 19% podatek w Polsce za zagraniczną jednostkę kontrolowaną, podmiot ten może odliczyć dywidendę otrzymaną od zagranicznej jednostki kontrolowanej oraz dochód z odpłatnego zbycia udziału w tej jednostce, pod warunkiem, że zostały one już uwzględnione w jego podstawie opodatkowania (czyli zostały już raz opodatkowane).

Danina solidarnościowa jest płatna jednorazowo za cały rok, co oznacza, że podatnik nie jest zobowiązany do regulowania wyższych zaliczek na podatek dochodowy w trakcie roku, aż do momentu przekroczenia limitu 1 000 000 złotych. Termin płatności daniny solidarnościowej przypada na 30 kwietnia roku następującego po rozliczanym roku kalendarzowym. Kwota daniny solidarnościowej wynosi 4% od nadwyżki ponad 1 000 000 złotych, obliczanej od wyliczonego wymiaru podstawy daniny.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL składającego ¹⁾	2. Nr dokumentu	3. Status
---	-----------------	-----------

DSF-1

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI DANINY SOLIDARNOŚCIOWEJ

do zapłaty w roku kalendarzowym

4. Rok ²⁾

Podstawa prawna:	Art. 30h ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
Składający:	Osoba fizyczna, o której mowa w art. 30h ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Do dnia 30 kwietnia roku kalendarzowego wskazanego w poz. 4.
Miejsce składania:	Urząd skarbowy, o którym mowa w art. 45 ust. 1b albo 1c ustawy.

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA DEKLARACJI

5. Urząd skarbowy, do którego jest adresowana deklaracja

6. Cel złożenia formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat):

☐

1. złożenie deklaracji

☐

2. korekta deklaracji

7. Rodzaj korekty (zaznaczyć właściwy kwadrat):

☐1. korekta deklaracji, o której mowa w art. 81 Ordynacji podatkowej³⁾☐2. korekta deklaracji, o której mowa w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej⁴⁾

B. DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA SKŁADAJĄCEGO

8. Nazwisko		9. Pierwsze imię		10. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
11. Kraj		12. Województwo		13. Powiat	
14. Gmina		15. Ulica		16. Nr domu	17. Nr lokalu
18. Miejscowość				19. Kod pocztowy	

Podatnicy, którzy są objęci daniną solidarnościową, są zobowiązani do przygotowania dodatkowego zeznania podatkowego oznaczonego jako DSF-1. Ten formularz stanowi deklarację dotyczącą kwoty daniny solidarnościowej. W sekcjach A i B należy wypełnić dane urzędu skarbowego i podatnika, zgodnie z analogicznymi informacjami, które zawarte są w innych zeznaniach podatkowych, na przykład w PIT-37. Konieczność ta wynika z faktu, że właściwość miejscowa urzędu dla podatników, którzy podlegają daninie solidarnościowej, jest podobna do tej, którą mają w związku z innymi zobowiązaniami podatkowymi.

Podczas wypełniania sekcji C formularza DSF-1, podatnik jest zobowiązany wskazać w pozycji 20 sumę dochodów, które podlegają daninie solidarnościowej. W pozycji 21 należy podać sumę odliczeń przysługujących podatnikowi w odniesieniu do dochodów wykazanych w pozycji 20. Dodatkowo, w pozycji 22 podatnik ma możliwość obniżenia podstawy opodatkowania o wysokość podatku od dochodów zagranicznej jednostki kontrolowanej. Następnie, w kolejnych pozycjach, podatnik wylicza należną daninę solidarnościową, którą musi uregulować w ustawowym terminie do 30 kwietnia.

C. OBLICZENIE WYSOKOŚCI DANINY SOLIDARNOŚCIOWEJ

Łączne dochody Należy wpisać sumę dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ust. 1, 9 i 9a, art. 30b, art. 30c i art. 30f ustawy ⁶⁾ .	20.		zł,	gr
Składki na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy, oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 30c ust. 2 pkt 2 ustawy Należy wykazać kwotę składek podlegających odliczeniu od dochodów, o których mowa w poz. 20.	21.		zł,	gr
Kwoty, o których mowa w art. 30f ust. 5 ustawy	22.		zł,	gr
Dochody po pomniejszeniach Od kwoty z poz. 20 należy odjąć sumę kwot z poz. 21 i 22.	23.		zł,	gr
Podstawa obliczenia daniny solidarnościowej (po zaokrągleniu do pełnych złotych) Od kwoty z poz. 23 należy odjąć 1 000 000 zł.	24.			zł
Danina solidarnościowa 4% kwoty z poz. 24.	25.		zł,	gr
Podatek zapłacony za granicą (przeliczony na złote)	26.		zł,	gr
Należna danina solidarnościowa – DO ZAPŁATY (po zaokrągleniu do pełnych złotych) Od kwoty z poz. 25 należy odjąć kwotę z poz. 26. Jeżeli różnica jest liczbą ujemną, należy wpisać 0.	27.			zł

Część 7.

Popularne odliczenia od podatku w zeznaniu rocznym

Ulga na dzieci

Ulga podatkowa na pierwsze dziecko zależy od dochodów rodzica. Limit dochodów wynosi 112 000 złotych, gdy rodzic wspólnie z małżonkiem osiąga dochody, lub 56 000 złotych, jeśli jest to osoba samotnie wychowująca dziecko lub rodzic niepozostający w związku małżeńskim. Dochody rodzica, uwzględniane przy sprawdzaniu limitu, są pomniejszane o składki ZUS, które zostały przez niego zapłacone. Ważne jest, że wynagrodzenie, które dziecko osiągnęło między 18 a 26 rokiem życia, nie wpływa na te limity.

Przy uldze dla dwójki lub więcej dzieci, można zastosować odliczenie, jeśli przez co najmniej jeden dzień w roku podatkowym osoba korzystająca z ulgi sprawowała władzę, pełniła funkcję lub sprawowała opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem. Zasada ta dotyczy również dzieci urodzonych 31 grudnia danego roku. Jeżeli więc przez choć jeden dzień w roku podatnik był rodzicem dwójki dzieci, nie musi już sprawdzać limitu przychodów przez cały rok. W takim przypadku analizuje poszczególne miesiące roku i za te, w których sprawował władzę (opiekę, funkcję rodziny zastępczej) nad jednym dzieckiem, rozlicza ulgę w wysokości 92,67 złotych za jedno dziecko. Za miesiące, w których sprawował taką władzę nad dwójką dzieci, ulga wynosi $2 \times 92,67$ złotych.

Przykład

Oksana i Ihor, mając jedno dziecko, chcieliby dowiedzieć się, jaką kwotę mogą odliczyć od podatku za rok 2023. Cały rok spędzili jako małżeństwo, wspólnie troszcząc się o swoje dziecko.

Rozwiązanie

Dla Oksany i Ihora ulga prorodzinna może wynieść albo 1112,04 złote, albo mogą być pozbawieni prawa do ulgi, zależnie od tego, ile zarobili w 2023 roku. Jeśli ich łączne dochody wyniosły mniej niż 112 000 złotych, będą mieli prawo do ulgi w wysokości 92,67 złote miesięcznie, co daje łącznie 1112,04 złote rocznie.

Ulga na dziecko urodzone w trakcie roku

Ulga prorodzinna ma zastosowanie od roku, w którym dziecko się urodziło. Pełny roczny limit ulgi wynosi 1112,04 złote (dla jednego dziecka, z możliwością podwojenia się na każde kolejne dziecko). W roku narodzin dziecka, ulgę dzieli się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których rodzice sprawowali władzę rodzicielską. Można rozliczyć ulgę nie tylko za pełne miesiące macierzyństwa, ale także za miesiąc narodzin dziecka, niezależnie od dokładnej daty porodu – ulga przysługuje za cały ów miesiąc.

Aby poprawnie skorzystać z ulgi na dzieci, oprócz standardowego zeznania podatkowego (PIT-36 lub PIT-37), należy dołączyć załącznik PIT/O, w którym uwzględnia się miesiące sprawowania władzy rodzicielskiej. Prawo do rozliczenia ulgi na dziecko przysługuje zarówno rodzicom składającym wspólne zeznanie podatkowe, jak i partnerom z rozdzielnością majątkową lub niebędącym małżeństwem. Ulga na dzieci przysługuje małżonkom w dowolnych proporcjach, pod warunkiem rzeczywistego wspólnego wychowywania dziecka, a także

uzgodnienia co do podziału kwoty odliczenia. W przypadku braku takiego porozumienia, ulga jest dzielona pomiędzy obie osoby po połowie.

Możliwość zwrotu niewykorzystanej ulgi

Podatnicy mają możliwość otrzymania zwrotu niewykorzystanej kwoty ulgi prorodzinnej, która, ze względu na wartość ich podatku, nie może być w pełni odliczona w zeznaniu podatkowym. W takiej sytuacji suma niewykorzystanej ulgi na dzieci nie może przewyższać łącznej kwoty:

- odliczanych składek na ubezpieczenia społeczne, pomniejszonych o składki odliczone w zeznaniach PIT-36L lub PIT-28 (jeśli podatnik składa takie zeznanie);
- odliczanych składek na ubezpieczenie zdrowotne, pomniejszonych o składki odliczone w zeznaniach PIT-36L lub PIT-28;
- składek na ubezpieczenia społeczne, opłaconych ze środków podatnika z przychodów zwolnionych od podatku z powodu korzystania z ulg, takich jak ulga dla młodych, dla pracujących seniorów, rodziny 4+ czy ulgi na powrót. Wyjątkiem są przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których stosuje się zasady opodatkowania liniowego, IP BOX lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

W rozliczeniu za 2023 rok, procedura zwrotu niewykorzystanej kwoty ulgi odbywa się bezpośrednio poprzez złożenie corocznej deklaracji podatkowej PIT-36 lub PIT-37.

Zwrot kwoty ulgi przysługuje maksymalnie do wartości składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek zdrowotnych, które zostały opłacone lub pobrane od podatnika i uwzględnione w jego rozliczeniu rocznym PIT-37 lub PIT-36. To obejmuje także składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane od dochodów zwolnionych z opodatkowania z powodu korzystania z ulg, takich jak ulga dla młodych, dla rodzin 4+, pracujących seniorów czy zmieniających rezydencję podatkową (łączna wartość tego zwolnienia to 85 528 złotych).

W załączniku PIT/O do zeznania rocznego należy wykazać jedynie tę część ulgi na dzieci, która podlega odliczeniu od podatku. Suma odliczeń z części C załącznika PIT/O nie może przekroczyć kwoty podatku do zapłaty w deklaracji PIT-36 lub PIT-37. Kwotę odliczaną od podatku z załącznika PIT/O przenosi się następnie do deklaracji PIT-36 lub PIT-37, prezentując zarówno kwotę przysługującego odliczenia (wynikającą z pozycji 41 załącznika PIT/O) jak i kwotę nadwyżki, która nie podlega odliczeniu, a o którą podatnik może wnioskować o zwrot.

Ulga na dzieci w usłudze Twój e-PIT

Zwracamy uwagę rodziców korzystających z ulgi prorodzinnej w ramach usługi Twój e-PIT na kilka istotnych kwestii:

- dochody dzieci: Jeśli dochody dzieci przekroczyły 16 061,28 złotych (za wyjątkiem renty rodzinnej), rodzice tracą prawo do ulgi. Warto zauważyć, że Krajowa Administracja Skarbowa (KAS), przygotowując zeznanie podatkowe w usłudze Twój e-PIT, nie posiada informacji o wysokości dochodów dzieci. W związku z tym, ulga prorodzinna nie powinna automatycznie pojawić się w zeznaniu podatkowym rodziców, gdy dochody dzieci przekroczą określony limit.

- pełnoletność dzieci: Gdy dzieci osiągną pełnoletność (18 lat) lub są w wieku 18–25 lat i nadal się uczą, ulga nie jest naliczana automatycznie do miesiąca następującego po osiągnięciu pełnoletności. Jeśli dziecko nadal się uczy, rodzice powinni samodzielnie wpisać ulgę do zeznania podatkowego, ponieważ KAS nie posiada informacji na temat kontynuacji nauki dziecka.
- urodzenie dzieci w trakcie roku: Jeśli dziecko urodziło się w trakcie roku podatkowego, rodzice powinni samodzielnie wpisać przysługującą ulgę w zeznaniu podatkowym w usłudze Twój e-PIT.
- zmiana formy rozliczeń małżonków: Jeśli małżonkowie zmieniają formę rozliczeń z zeznań wysyłanych samodzielnie na deklaracje wspólne lub odwrotnie, może wystąpić sytuacja, w której ulga na dziecko nie zostanie uwzględniona w nowej formie rozliczenia. Należy dokładnie sprawdzić, czy usługa Twój e-PIT prawidłowo uwzględniła ulgę na dziecko w przypadku zmiany formy rozliczeń.
- zwrot niewykorzystanej ulgi: W przypadku korzystania ze zwrotu niewykorzystanej ulgi prorodzinnej, ważne jest sprawdzenie, czy usługa Twój e-PIT poprawnie ustaliła sumę składek ZUS i zdrowotnych (górny limit zwrotu) z własnej deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego małżonków rozliczających się wspólnie.

Wymagane dokumenty

Ulgę prorodzinną deklaruje się w corocznym zeznaniu podatkowym, podając liczbę dzieci oraz ich numery PESEL. W przypadku braku numerów PESEL, konieczne jest podanie imion, nazwisk i dat urodzenia dzieci.

Na żądanie organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej, podatnik jest zobowiązany dostarczyć wszelkie niezbędne dokumenty, oświadczenia i dowody, które umożliwią ustalenie prawa do odliczenia. Przykładowe dokumenty obejmują odpis aktu urodzenia dziecka, zaświadczenie sądu rodzinnego dotyczące ustalenia opiekuna prawnego dziecka, odpis orzeczenia sądu w sprawie rodziny zastępczej lub umowę między rodziną zastępczą a starostą, a także zaświadczenie o uczęszczaniu pełnoletniego dziecka do szkoły.

Warto zaznaczyć, że dowody te mają na celu wspieranie ustalenia faktów związanych z prawem do odliczenia i mogą przybrać różne formy, mając istotne znaczenie dla potwierdzenia statusu prawa do ulgi prorodzinnej.

Zwrot podatku/ dopłata podatku w zeznaniu rocznym

Zwrot nadpłaty podatku

W przypadku nadpłaty podatku, urząd skarbowy ma możliwość dokonania zwrotu środków na rachunek bankowy podatnika, przesłania przekazu pocztowego lub dokonania wypłaty bezpośrednio w kasie urzędu.

Zwrot na rachunek bankowy

Aby otrzymać zwrot nadpłaty podatku na swój rachunek bankowy, konieczne jest wcześniejsze zgłoszenie numeru tego rachunku do organu podatkowego. Jeżeli numer osobistego rachunku bankowego podatnika, który był wskazany w poprzednich latach, nadal jest aktualny, nie wymaga się ponownego podawania go w składanym zeznaniu. Jednak, jeśli podatnik nie zgłosił jeszcze numeru rachunku lub wcześniej podany numer jest nieaktualny, konieczne jest wpisanie aktualnych danych dotyczących konta bankowego w formularzu zeznania podatkowego lub złożenie zgłoszenia aktualizacyjnego na formularzu ZAP-3.

W przypadku, gdy podatnik nie ma rachunku bankowego lub nie zgłosił go do urzędu skarbowego, nadpłata wynikająca z zeznania podatkowego zostanie zwrócona przekazem pocztowym, z uwzględnieniem potrąconych kosztów zwrotu. Jeśli kwota nadpłaty nie przewyższa dwukrotnie kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, a podatnik nie podał rachunku bankowego do zwrotu, nadpłatę będzie można odebrać osobiście w kasie urzędu skarbowego.

Jeżeli podatnik zdecyduje się na dobrowolny odbiór nadpłaty podatku w kasie urzędu skarbowego, powinien w zeznaniu podatkowym poinformować o tej preferencji. Dodatkowo, warto podać numer telefonu lub adres e-mail, co może ułatwić organowi podatkowemu kontakt z podatnikiem.

Terminy zwrotu nadpłaty

Zwrot nadpłaty podatku jest uzależniony od formy złożenia zeznania podatkowego. W przypadku zeznań papierowych, podatnik powinien otrzymać zwrot w ciągu 3 miesięcy od daty złożenia dokumentu. Jeśli zeznanie zostało złożone elektronicznie za pośrednictwem usługi Twój e-PIT lub przez e-Deklaracje, zwrot powinien nastąpić w ciągu 45 dni od daty złożenia zeznania.

Podatnik ma możliwość śledzenia statusu zwrotu nadpłaty, logując się do e-Urzędu Skarbowego. W ramach usługi "Zwroty podatków", dostępnej online, można samodzielnie uzyskać informacje o statusie zwrotu, dacie realizacji zwrotu oraz ewentualnym zaliczeniu nadpłaty na inne zobowiązania podatkowe.

Warto zaznaczyć, że posiadacze ważnej Karty Dużej Rodziny (KDR) mogą skorzystać z przyspieszonego zwrotu nadpłaty podatku, o ile złożą zeznanie drogą elektroniczną.

Dopłata podatku w zeznaniu rocznym

W przypadku, gdy zeznanie podatkowe wskazuje na konieczność dopłaty podatku, podatnik jest zobowiązany uregulować swoje zobowiązanie, nawet jeśli kwota jest niewielka. Dokonanie płatności jest możliwe poprzez przelew, gotówkę lub kartę płatniczą, pod warunkiem, że urząd skarbowy jest wyposażony w terminal obsługujący tego rodzaju transakcje.

Jeżeli podatnik nie może dokonać wpłaty osobiście, zobowiązanie podatkowe może uregulować w jego imieniu członekowie najbliższej rodziny, takich jak małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha.

Terminy wpłat podatku

Jeżeli podatnik złożył deklarację podatkową wcześniej, istnieje możliwość opóźnienia zapłaty podatku, jednakże termin ten nie może przekraczać ustawowego terminu rozliczenia podatkowego, który dla roku 2023 upływa 30 kwietnia 2024 r. dla większości podatników, z wyjątkiem tych, którzy rozliczają się w formie ryczałtu (oni mają obowiązek uregulować podatek najpóźniej do 29 lutego 2024 r.).

Termin zapłaty podatku uważa się za spełniony w przypadku:

- płatności gotówką – w dniu wpłacenia kwoty podatku w kasie organu podatkowego lub na rachunek tego organu w banku, placówce pocztowej, spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, biurze usług płatniczych lub instytucji płatniczej;
- transakcji bezgotówkowej – w dniu obciążenia rachunku bankowego podatnika, rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub rachunku płatniczego podatnika w instytucji płatniczej na podstawie polecenia przelewu;
- pobrania podatku przez płatnika lub inkasenta.

Odsetki za zwłokę

Jeśli podatnik nie ureguje podatku w wyznaczonym terminie, zostanie to uznane za zaległość podatkową, co skutkuje koniecznością samodzielnego obliczenia i uregulowania odsetek podatkowych za zwłokę, obecnie ustalonych na poziomie 16,5% rocznie. Jeżeli podatnik samodzielnie zauważy błąd w swoim zeznaniu podatkowym i skoryguje je we własnym zakresie, nie później niż w ciągu 6 miesięcy od upływu terminu składania pierwotnej deklaracji, i w ciągu 7 dni od złożenia korekty ureguje zaległość podatkową, to będzie zobowiązany do uiszczenia tylko połowy standardowej stawki odsetek za zwłokę. Natomiast w przypadku, gdy korekta zeznania podatkowego zostanie dokonana po upływie wspomnianych 6 miesięcy, podatnik będzie zobowiązany do zapłacenia odsetek podatkowych według pełnej stawki.

Możliwość przekazania 1,5% podatku

Podatnik ma możliwość częściowego wpływu na to, jak zostanie przeznaczone jego zobowiązanie podatkowe, gdyż w zeznaniu podatkowym może złożyć wniosek o przekazanie 1,5% podatku należnego na rzecz wybranej przez siebie Organizacji Pożytku Publicznego. Lista organizacji uprawnionych do otrzymywania tej kwoty jest corocznie aktualizowana i publikowana na stronie Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

To działanie nie wpływa w żaden sposób na wysokość zobowiązań podatkowych podatnika, jedynie daje mu szansę wsparcia określonego celu z funduszy, które w innym przypadku i tak trafiłyby do skarbu państwa.

Prawo do przekazania 1,5% należnego podatku przysługuje wszystkim podatnikom rozliczającym się poprzez:

- skalę podatkową (bez względu na źródło dochodu, np. umowy o pracę, zlecenia, prawa autorskie, zbycie akcji, czy z tzw. innych źródeł),
- podatek liniowy,
- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych,
- przychody ryczałtowe określone w ustawie o PIT – takie jak zbycie nieruchomości, kapitały pieniężne, prawa majątkowe.

Należy zwrócić uwagę, że kwota przekazywana w ramach 1,5% podatku nie jest uznawana za darowiznę na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób

fizycznych (PIT). W związku z tym, nie ma możliwości odliczenia tej kwoty od dochodu podlegającego opodatkowaniu w kolejnym zeznaniu podatkowym.

Korekty dotyczące kwoty przekazanej w ramach 1,5% oraz wybranej organizacji mogą być dokonywane w zeznaniach podatkowych, jednak nie później niż miesiąc po upływie ustawowego terminu na złożenie deklaracji podatkowej (na przykład dla formularza PIT-37, który należy złożyć do końca kwietnia, korekty mogą być dokonywane do końca maja). W przypadku opóźnienia w złożeniu deklaracji podatkowej w danym roku, podatnik utraci prawo do przekazania 1,5% należnego podatku.

Podatnicy, składający wiele deklaracji podatkowych (np. PIT-37 i PIT-38), mają możliwość wskazania jednej Organizacji Pożytku Publicznego we wszystkich deklaracjach lub różnych organizacji w zależności od ilości składanych deklaracji. Warto jednak zauważyć, że na jednym formularzu podatkowym można wskazać tylko jedną organizację.

W formularzach podatkowych istnieją wyznaczone miejsca przeznaczone do uzupełnienia, gdy podatnik pragnie przekazać 1,5% należnego podatku na wybrany cel. Przykładowo, w formularzu PIT-37 konieczne jest wypełnienie sekcji L w przypadku tego zamiaru. W pozycji 147 podatnik powinien podać numer KRS (numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego) wybranej Organizacji Pożytku Publicznego. Natomiast w pozycji 148 należy określić wnioskowaną kwotę, która nie może przekroczyć 1,5% wyliczonego należnego podatku za dany rok.

Podatnicy posiadają także opcję precyzyjnego określenia szczegółowego celu w pozycji 149 oraz możliwość wyrażenia zgody na przekazanie informacji, takich jak imię, nazwisko i adres wraz z danymi dotyczącymi przekazywanej kwoty, wybranej Organizacji Pożytku Publicznego - w pozycji 150. Nieudzielenie zgody na przekazanie tych informacji oznacza, że podatnik pozostanie anonimowym darczyńcą.

L. Przekazanie 1,5% podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP) Jeśli podasz numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS) OPP wybranej z wykazu zamieszczonego na stronie Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz wpiszesz kwotę, to złożysz wniosek o przekazanie tej kwoty OPP. W poz. 149 możesz podać cel, na jaki chciałbyś, aby wskazana przez Ciebie OPP przeznaczyła tę kwotę (cel szczegółowy). Jeśli zaznaczysz kwadrat w poz. 150, wyrazisz zgodę na to, żeby urząd skarbowy przekazał OPP: imię, nazwisko, adres wraz z informacją o kwocie z poz. 148.			
147. Numer KRS		Kwota dla OPP Kwota, jaką chcesz przekazać, nie może być większa niż 1,5% podatku należnego (1,5% kwoty z poz. 137). Zaokrąglaj ją do pełnych dziesiątek groszy w dół.	148. zł, gr
149. Cel szczegółowy			150. Wyrażam zgodę ☐

Część 9.

Formularze i terminy

Terminy złożenia zeznania podatkowego

Termin złożenia zeznania podatkowego za rok 2023 upływa **30 kwietnia 2024 r.** W tym terminie należy również uregulować dopłatę podatku (jeśli wynika ona z zeznania podatkowego). Niezłożenie zeznania podatkowego w terminie lub brak przedmiotowej wpłaty może wiązać się z dodatkowymi konsekwencjami i karami (również finansowymi) dla podatnika.

Jeśli podatnik chce korzystać z usługi Twój e-PIT udostępnianej przez Ministerstwo Finansów, ma na to czas w okresie od 15 lutego do 30 kwietnia 2024 r. Bowiemy już od tego dnia podatnicy mogą logować się do swojego profilu na portalu podatkowym i uzyskać przygotowaną dla nich deklarację. W terminie do 30 kwietnia 2024 r. mogą modyfikować, odrzucić lub zaakceptować rozliczenie przygotowane przez Ministerstwo Finansów (KAS).

Wybrane deklaracje podatkowe i załączniki

W zdecydowanej większości przypadków, podatnicy w Polsce są zobowiązani do składania deklaracji przy użyciu formularza PIT-37.

Jest to formularz właściwy dla podatników, którzy:

1. uzyskali przychody ze źródeł położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podlegające opodatkowaniu na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej) wyłącznie za pośrednictwem płatników lub innych podmiotów obowiązanych do sporządzenia imiennej informacji o wysokości tych dochodów (przychodów),
2. nie prowadzili pozarolniczej działalności gospodarczej oraz działów specjalnych produkcji rolnej opodatkowanych na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej,
3. nie są obowiązani doliczać do uzyskanych dochodów dochodów małoletnich dzieci,
4. nie obniżają dochodów o straty z lat ubiegłych,
5. nie odliczają tzw. minimalnego podatku dochodowego.

Poniżej obecnie obowiązująca wersja formularza PIT-37 (wersja 30).

https://drive.google.com/file/d/1oEZx-wSY2mE_i0AwSBo9u01_6Wa7ZpSI/view?usp=drive_link

W pozostałych przypadkach podatnicy PIT nieprowadzący działalności gospodarczej i uzyskujący w roku podatkowym aktywne dochody powinni rozliczyć przychody na formularzu PIT-36, którego wzór w obecnie obowiązującej wersji prezentujemy poniżej (wersja 31).

https://drive.google.com/file/d/1XeF4yoHcmmcR0Mcdwhi4V_tnsUu-t0nq/view?usp=drive_link

Do deklaracji należy również dołączyć odpowiednie załączniki. W praktyce najczęściej do zeznania dołączany jest załącznik PIT/O, gdzie podatnicy wykazują jedno z najczęściej wykorzystywanych ulg i odliczeń, np. ulgę na dzieci czy też odliczenie darowizn.

https://drive.google.com/file/d/1zEkxAgn5u0Z3fjQ4glpMVt5RVuVFTJmD/view?usp=drive_link

Należy zauważyć, że podatnicy PIT mogą być również zobowiązani złożyć PIT-38 (aby rozliczyć m.in. dochody kapitałowe) lub PIT-39 (aby rozliczyć dochody ze sprzedaży nieruchomości) za dany rok podatkowy oraz w przypadku, gdy ich dochody za dany rok przekroczą milion złotych również deklarację DSF-1 (aby odpowiednio rozliczyć 4% daninę solidarnościową).

Twój e-PIT

Podatnik ma do wyboru następujące opcje złożenia zeznania podatkowego przez internet: w ramach usługi Twój e-PIT, formularz interaktywny w e-Urzędzie skarbowym lub tradycyjną formę papierową.

Usługa Twój e-PIT to automatycznie przygotowane roczne zeznanie podatkowe na podstawie zgromadzonych danych i udostępnione przez polską Krajową Administrację Skarbową (KAS), czyli na podstawie przekazanego przez pracodawcę formularza PIT-11. Podatnik, który skorzysta z usługi Twój e-PIT, w zasadzie oprócz akceptacji zeznania nie musi już wypełniać żadnych deklaracji, aby rozliczyć swój podatek roczny.

Oczywiście udostępniony formularz zeznania podatkowego może być zmieniany przez podatnika np. w zakresie kosztów uzyskania przychodów, skorzystania z ulg, wspólnego rozliczenia z małżonkiem lub dzieckiem.

Logowanie do usługi Twój e-PIT może nastąpić na trzy sposoby następuje przez stronę: <https://www.podatki.gov.pl/pit/twoj-e-pit/>

Logowanie do tej platformy możliwe jest na kilka sposobów:

- przez Profil zaufany, e-dowód i bankowość elektroniczną,
- z wykorzystaniem aplikacji mobilnej do logowania mObywatel,
- lub wykorzystując własny PESEL i kwoty przychodu (tej z PIT-11).

Usługa Twój e-PIT i przygotowane w niej zeznanie podatkowe za 2023 r. są dostępne dla podatników od 15 lutego 2024 r. Co ważne, usługa Twój e-PIT nie ma wbudowanego mechanizmu wysyłania indywidualnych powiadomień do podatników informujących o zeznaniu podatkowym przygotowanym przez KAS i gotowym do weryfikacji. Co do zasady, podatnik nie musi zeznania udostępnionego przez KAS odrzucać w sytuacji, gdy zdecyduje się na inną formę rozliczenia niż poprzez korzystanie z usługi Twój e-PIT (i kwoty na zeznaniu przygotowanym we własnym zakresie będą inne). Dla urzędu skarbowego obowiązujące jest to zeznanie, które podatnik złoży samodzielnie jako pierwsze przed upływem ustawowego terminu, tj. przed 30 kwietnia 2024 r.

Podatnik musi pamiętać, że jeżeli w przygotowanym w usłudze Twój e-PIT zeznaniu podatkowym naniesie zmiany (np. wskaże inną organizację pożytku publicznego, na którą chce przekazać 1,5% podatku, inny rachunek bankowy, uzupełni kwoty przysługujących mu ulg), to musi je zaakceptować w systemie i wysłać poprawioną deklarację roczną elektronicznie bądź w innej formie najpóźniej do 30 kwietnia 2023 r.

Poprawione przez podatnika w systemie zeznanie podatkowe nie zostanie automatycznie zaakceptowane. W przypadku braku samodzielnego złożenia zmienionego zeznania podatkowego w wybranej formie urząd skarbowy 30 kwietnia 2024 r. uzna za złożony ten formularz, który został automatycznie przygotowany przez KAS w usłudze Twój e-PIT.

Identyfikator podatkowy

Każdy podatnik w Polsce ma obowiązek posiadać identyfikator podatkowy. Co do zasady dla podatników PIT, którzy:

- nie prowadzą działalności gospodarczej, lub
- nie są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług (VAT)

właściwym identyfikatorem jest numer PESEL. W pozostałych przypadkach podatnicy powinni posługiwać się numerem NIP.

Numer PESEL nadawany jest z urzędu lub na wniosek. Cudzoziemiec przebywający w Polsce, musi zarejestrować się w miejscu swojego stałego lub tymczasowego pobytu. W takiej sytuacji organ gminy, który jest właściwy do przeprowadzenia rejestracji dla cudzoziemca na pobyt stały lub czasowy, jest z urzędu odpowiedzialny za wpisanie danych do rejestru PESEL.

Poniżej fragment formularza PIT-37 (wersja 30), gdzie już w pozycji nr 1 podatnik musi umieścić identyfikator podatkowy, czyli PESEL lub numer NIP.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)	3. Numer dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)	3. 4.	

PIT-37

Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty)

za rok podatkowy 5. Rok

Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli:

- 1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R,
- 2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów,
- 3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych,
- 4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków.

Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl.
W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy.

Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”.
Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz.
Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl. Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na pocztę. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.

A. Urząd skarbowy oraz cel złożenia zeznania	
6. Urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania ¹⁾	
7. Składasz (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. zeznanie ☐ 2. korektę zeznania	8. Rodzaj korekty (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. korekta zeznania ²⁾ ☐ 2. korekta zeznania składana w postępowaniu podatkowym dotyczącym unikania opodatkowania ³⁾

Mikrorachunek podatkowy

Jeśli na danej osobie ciąży obowiązek zapłaty podatku (zaliczki na podatek czy też dopłaty wynikającej z rocznego zeznania podatkowego), to wpłata z tego tytułu powinna być dokonana na indywidualny rachunek podatkowy (tzw. **mikrorachunek podatkowy**).

Numer mikrorachunku danej osoby można w każdym czasie wygenerować poprzez rządową stronę <https://www.podatki.gov.pl/generator-mikrorachunku-podatkowego/>. Można również uzyskać nr mikrorachunku w urzędzie skarbowym.

Należy zauważyć, że aby uzyskać/wygenerować nr mikrorachunku podatkowego, należy posiadać / podać identyfikator podatkowy, czyli w przypadku osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej / nie są zarejestrowanymi podatnikami VAT, PESEL lub NIP w przypadku pozostałych podatników.

Mikrorachunek podatkowy, podobnie jak identyfikator podatkowy, jest przypisywany podatnikowi jednorazowo i bez względu na to, czy zmieni on miejsce zamieszkania, właściwość urzędu skarbowego czy nazwisko pozostaje niezmienny.

Mikrorachunek podatkowy, tak jak każdy nr konta składa się z 26 znaków i jego format jest następujący: **LK10100071222XXXXXXXXXXXXXX**.

- LK oznacza liczbę kontrolną,
- wartość **10100071222** jest stała dla każdego mikrorachunku podatkowego i reprezentuje numery rozliczeniowe w NBP,
- Y=1 pojawia się, gdy użyto numeru PESEL, a Y=2, gdy użyto NIP,
- po znaku Y znajduje się **PESEL lub NIP** podatnika,
- na kolejnych pozycjach są zera, tak aby rachunek składał się z 26 znaków.

Przed użyciem mikrorachunku podatkowego zawsze należy sprawdzić, czy zawiera cyfry **10100071222** (począwszy od pozycji nr 3) oraz **prawidłowy PESEL lub NIP**.

Właściwość urzędu skarbowego oraz adres zamieszkania na zeznaniu podatkowym

Każdy podatnik wypełniając rozliczenie podatkowe ma obowiązek wskazać:

1. właściwy dla siebie urząd skarbowy oraz
2. adres miejsca zamieszkania.

Poniżej fragment formularza PIT-37 (wersja 30), gdzie w sekcji A w pozycji nr 6 powinien zostać wskazany urząd skarbowy, do którego adresowane jest zeznanie.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)		3. Numer dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)			
PIT-37 Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za rok podatkowy 5. Rok Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli: 1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R, 2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów, 3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych, 4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków. Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl . W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy. Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”. Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz. Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl . Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na pocztę. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.			
A. Urząd skarbowy oraz cel złożenia zeznania			
6. Urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania ¹⁾			
7. Składasz (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. zeznanie ☐ 2. korektę zeznania		8. Rodzaj korekty (zaznacz właściwy kwadrat): ☐ 1. korekta zeznania ²⁾ ☐ 2. korekta zeznania składana w postępowaniu podatkowym dotyczącym unikania opodatkowania ³⁾	

Następnie, w sekcji C.1. formularza PIT-37 (wersja 30) należy wskazać adres miejsca zamieszkania podatnika (w przypadku rozliczenia wspólnie z małżonkiem, dane współmałżonka powinny zostać wpisane w sekcji C.2.).

C. Dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania				
Możesz nie podawać adresu małżonka, jeśli wspólnie rozliczacie podatek i macie ten sam adres. Nie podajesz adresu małżonka, jeśli rozliczasz podatek jako wdowa/wdowiec.				
C.1. Dane podatnika				
10. Nazwisko		11. Pierwsze imię		12. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)

13. Kraj	14. Województwo		15. Powiat	
16. Gmina	17. Ulica		18. Numer domu	19. Numer lokalu
20. Miejscowość			21. Kod pocztowy	
C.2. Dane małżonka				
22. Nazwisko		23. Pierwsze imię		24. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)

25. Kraj	26. Województwo		27. Powiat	
28. Gmina	29. Ulica		30. Numer domu	31. Numer lokalu
32. Miejscowość			33. Kod pocztowy	

PIT-37 ₍₃₀₎	1/5
-------------------------------	------------

Urząd skarbowy i adres miejsca zamieszkania właściwy dla rezydenta Polski

Zeznanie podatkowe należy złożyć do urzędu skarbowego właściwego ze względu na **miejsce zamieszkania danego podatnika**. Miejsce zamieszkania powinno być miejscem faktycznego pobytu podatnika i w obecnych realiach nie należy go mylić z miejscem zameldowania. Meldunek stanowi jedynie administracyjne potwierdzenie pobytu i nie jest niezbędny do celów rozliczeń podatkowych. Nawet jeśli miejsce zamieszkania różni się od miejsca zameldowania, zeznanie podatkowe powinno być składane z uwzględnieniem właściwości urzędu dla **miejsca zamieszkania** podatnika.

Zeznanie podatkowe kierujemy do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania podatnika w dniu, w którym składane jest zeznanie podatkowe. Oznacza to, że jeśli pomiędzy zakończeniem roku kalendarzowego a dniem złożenia zeznania, podatnik zmienił miejsce zamieszkania, zeznanie należy złożyć zgodnie z najbardziej aktualnym adresem miejsca zamieszkania. Jeśli przed złożeniem zeznania podatnik utracił miejsce zamieszkania w Polsce (np. powrócił do Ukrainy), rozliczenie podatkowe należy wysłać do urzędu skarbowego właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania na terytorium Polski. W przypadku małżonków rozliczających się wspólnie, którzy mają różne adresy miejsca zamieszkania, należy wybrać (dowolnie) urząd właściwy dla adresu miejsca zamieszkania jednego z małżonków.

W przypadku rezydentów podatkowych Polski właściwym adresem zamieszkania będzie adres faktycznego miejsca zamieszkania w Polsce.

Urząd skarbowy i adres miejsca zamieszkania właściwy dla nierezydenta w Polsce

W przypadku osób, które nie mają w Polsce miejsca zamieszkania, właściwość urzędu określa się, biorąc pod uwagę miejsce uzyskiwania dochodów i tak właściwe w sprawach nierezydentów są:

- 1) w województwie dolnośląskim - Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole;
- 2) w województwie kujawsko-pomorskim - Drugi Urząd Skarbowy w Bydgoszczy;
- 3) w województwie lubelskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie;
- 4) w województwie lubuskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze;
- 5) w województwie łódzkim - Urząd Skarbowy Łódź-Śródmieście;
- 6) w województwie małopolskim - Urząd Skarbowy Kraków-Śródmieście;
- 7) w województwie mazowieckim - Trzeci Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście;
- 8) w województwie opolskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Opolu;
- 9) w województwie podkarpackim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Rzeszowie;
- 10) w województwie podlaskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Białymstoku;
- 11) w województwie pomorskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku;
- 12) w województwie śląskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach;
- 13) w województwie świętokrzyskim - Drugi Urząd Skarbowy w Kielcach;
- 14) w województwie warmińsko-mazurskim - Urząd Skarbowy w Olsztynie;
- 15) w województwie wielkopolskim - Urząd Skarbowy Poznań-Nowe Miasto;
- 16) w województwie zachodniopomorskim - Trzeci Urząd Skarbowy w Szczecinie.

Jeśli nie można określić na tej podstawie właściwego dla nierezydenta podatkowego urzędu skarbowego, zeznanie należy złożyć do Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Uwaga, w przypadku osób, które w Polsce mają status nierezydenta podatkowego, właściwym adresem zamieszkania będzie adres ich zamieszkania za granicą (nie wskazują na zeznaniu podatkowym adresu, gdzie tymczasowo mieszkają w Polsce, nawet jeśli jest to ich adres zameldowania).

Część 10.

Przykładowe kalkulacje rozliczenia podatkowego dochodu z pracy za 2023 r.

Poniższe zestawienia porównują, jak kształtuje się wynagrodzenie netto osób pracujących na podstawie umowy o pracę w 2023 r. w zależności od różnych progów dochodowych. Pod uwagę wzięte zostały różne poziomy wynagrodzeń, aby pokazać poziom obciążeń podatników w zależności od ich zarobków w ciągu 2023 r.

Zeznanie roczne indywidualne (przykładowa kalkulacja) – poziom wynagrodzenia netto w zależności od założonych poziomów wynagrodzenia

[w zł]	ZEZNANIE ROCZNE INDYWIDUALNE			
	50 000	100 000	150 000	200 000
Przychód brutto	50 000	100 000	150 000	200 000
Koszty uzyskania przychodu	3 000	3 000	3 000	3 000
Składki ZUS	6 855	13 710	20 565	27 420
Składka zdrowotna	3 883,05	7 766,1	11 649,15	15532,2
Podstawa opodatkowania	40 145	83 290	126 435	169 580
Podatek do zapłaty	1 217	6 395	12 859	26 666
WYNAGRODZENIE NETTO	38 044,55	72 128,9	104 926,65	130 381,8

Na potrzeby kalkulacji osoby rozliczającej się indywidualnie przyjęte zostały następujące założenia:

- praca na podstawie umowy o pracę przez cały rok,
- prawo do standardowych kosztów uzyskania przychodu,

- obowiązek składek na ubezpieczenie społeczne w standardowej wysokości 13,71%,
- podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (9%) stanowi różnica między przychodem brutto a sumą składek na ubezpieczenie społeczne podatnika (tj. suma składek ZUS).

Zeznanie roczne wspólne (przykładowa kalkulacja) – poziom wynagrodzenia netto w zależności od założonych poziomów wynagrodzenia jednego z małżonków przy jednoczesnym braku dochodów drugiego małżonka

[w zł]	ZEZNAНИЕ ROCZNE WSPÓLNE			
	50 000	100 000	150 000	200 000
Przychód brutto	50 000	100 000	150 000	200 000
Koszty uzyskania przychodu	3 000	3 000	3 000	3 000
Składki ZUS	6 855	13 710	20 565	27 420
Składka zdrowotna	3 883,05	7 766,1	11 649,15	15 532,2
Podstawa opodatkowania	40 145	83 290	63 218	169 580
Podatek do zapłaty	0	2 795	7 972	20 350
WYNAGRODZENIE NETTO	39 261,95	75 728,9	109 813,85	143 897,8

Na potrzeby kalkulacji osoby rozliczającej się wspólnie z małżonkiem przyjęte zostały następujące założenia:

- praca na podstawie umowy o pracę przez cały rok,
- rozliczenie wspólnie z małżonkiem, którego przychód wynosi 0 zł,
- prawo do standardowych kosztów uzyskania przychodu,
- obowiązek składek na ubezpieczenie społeczne w standardowej wysokości 13,71%,
- podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (9%) stanowi różnica między przychodem brutto a sumą składek na ubezpieczenie społeczne podatnika (tj. suma składek ZUS).

Vialto Partners ("Vialto") refers to wholly-owned subsidiaries of CD&R Galaxy UK OpCo Limited as well as the other members of the Vialto Partners global network. The information contained in this document is for general guidance on matters of interest only. Vialto is not responsible for any errors or omissions, or for the results obtained from the use of this information. All information is provided as is, with no guarantee of completeness, accuracy, timeliness, or of the results obtained from the use of this information, and without warranty of any kind, express or implied, including but not limited to warranties of performance, merchantability, and fitness for a particular purpose. In no event will Vialto, its related entities, or the agents or employees thereof, be liable to you or anyone else for any decision made or action taken in reliance on the information in this document or for any consequential, special, or similar damages, even if advised of the possibility of such damages.

@2024 Vialto Partners. All rights reserved.